

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 7. april 2021 blev i sag nr. 94645:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 30/12 2019 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Jeg har modtaget erhvervsevnetabspension fra PFA i mange år men efter to x overvågning har de nu sendt mig til advokat og stoppet mine udbetalinger til trods for jeg er blevet mere syg end da de startede med at udbetale pensionen. Jeg har klaget til PFA ad to omgange og fået genoptaget udbetalingerne men nu er de stoppet igen her pr 31.12.19 Jeg håber I vil se på min sag.

...

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil meget gerne have min pension igen da den er en stor del af mit forsørgelsesgrundlag da jeg kun er i fleksjob få timer ugentligt og pt er jeg ledig mellem fleksjob. Er blevet opereret i ryggen to gange i April då"

Klageren har i brev af 6/6 2020, 7/6 2020 og 6/7 2020 til nævnet bl.a. anført:

"06-06-2020

Jeg vil gerne klage over PFA afgørelse om stop af udbetaling af min erhvervsevnetabspension pr 31.12.2019

Min klage er den samme som den klage jeg sendte Jer den 1.11.2018 da I også stoppede mine pensionsudbetalinger pr 1.11.2018 og som I genoptog igen kort tid efter da I ville undersøge min sag nærmere.

Jeg har nedennævnte tilføjelse til den tidligere klage.

Jeg vil også gerne bede Jer tage med i Jeres overvejelser hvad jeg i sin tid fik erhvervsevnetabspensionen for nemlig, dysfunktion i kæbeleddene, konstant hovedpine efter traume, nakkesmerter, tinnitus, svimmelhed, lysfølsomhed og løbende øjne, problemer med at holde øjnene åbne pga hovedpine mv. Ingen af disse gener har noget som helst med det at gøre ifht Jeres overvågninger om jeg kan løfte en hest eller sodavandskasser eller mine dagligvareindkøb eller mine børnebørn for den sags skyld. I godkendte selv mine erhvervsevnetabspension på baggrund af div kommunale akter, skattepapirer, afgørelser i AES samt div lægeligt materiale. Oveni de gener og mén I allerede HAR godkendt ifht udbetaling af erhvervsevnetabspension så er der tilkommet adskillige flere helbredsmæssige gener hvoraf nogle af dem både er kroniske og andre stadig behandlingskrævende og andre igen som har krævet operative indgreb. Senest i April 2019 hvor jeg gennemgik to ret store rygoperationer.

Men hvis I kan se ud af alle mine lægelige papirer - hvis I da overhovedet har indhentet dem fra alle de steder jeg har gået og går, hvilket jeg tvivler på I har - at jeg er rask jamen så må der sgu ligefrem være tale om et KÆMPE mirakel.

Jeg har sjældent hørt at man slipper af med kroniske smerter og gener men det er muligvis bare mig der ikke rigtig fatter noget. Måske jeg bare skulle have konsulteret PFA til at starte med og have droppet alle de rigtige læger - PFA kan jo tilsyneladende gøre mig rask som ved et trylleslag bare ved at få mig overvåget i nogle uger. Smart, virkelig smart - og meget meget rystende.

Jeg mener dog bestemt ikke at jeg kan erklæres rask fordi PFA har overvåget mig gennem nogle uger - og ad flere omgange af nogle ikke lægefaglige mennesker der har gjort sig nogle observationer om mig og min person og min gøren og laden. Hvad er definitionen på en syg - hvordan skal man se ud som syg??? Hvilket liv har jeg lov til at leve så???

Jeg håber da så sandelig at alle de læger, kirurger, professorer, overlæger og speciallæger jeg har været undersøgt hos og hvoraf nogle af dem jeg stadig går til behandling hos at deres lægefaglige undersøgelser vejer meget tungere end observationer taget ud af et splitsekund af min dagligdag og liv.

I Januar/februar måned 2019 bad PFA om at jeg fik lavet speciallægeerklæring vedr mine øjne og af en ortopædkirurg. Jeg fik nogle forskellige valgmuligheder dvs læger/hospitaler og hvad øjnene angår ville PFA sende mig til en alm Øjenklinik på [...]. Totalt gallimatias når jeg i forvejen går på [...] hos en Professor - dog på Hornhindeteamet da jeg som tidligere nævnt har fået en fuld hornhindetransplantation. En alm Øjenafdelingen vil ikke undersøge en der i forvejen går til behandling hos en af de dygtigste professorer der findes. Så efter nogen skriveri frem og tilbage fik jeg allernådigst lov til at få lavet speciallægeerklæringen hos den professor jeg går hos på [...]. Dernæst blev jeg bedt om at få lavet en speciallægeerklæring af en Ortopædkirurg som PFA valgte eller dvs Jeg måtte vælge mellem tre forskellige og jeg valgte så en på [...] da hospitalet er mig bekendt da jeg i forvejen går der hver 3 måned til botox for min dystoni på Neurofysiologisk og da jeg os har gået på Foniatrisk og på Lungeafd osv osv. Jeg gjorde flere gange PFA opmærksom på at jeg stod overfor en stor rygoperation i april måned og om det ikke var en ide at vente til efter operationen - men det blev et stort NEJ TAK fra PFA side a. Så i Marts 2019 var jeg til Ortopædkirurgisk speciallæge på [...] for at få lavet den ønskede speciallægeerklæring. Jeg gjorde ham opmærksom på at jeg stod overfor en rygoperation - som endte med to operationer på seks dage - og han var meget

tæt på at ikke at ville foretage undersøgelsen da han mente det var spild af alles tid. Jeg blev dog efterfulgt undersøgt meget grundigt og fik lavet speciallægeerklæringen - som jeg selv har fået en kopi af - til trods for at lægen havde fået besked på at indholdet ikke skulle "diskuteres" med patienten - meget meget underligt at det hele skal være så fordækt så den det handler om ikke må vide noget og skal holdes udenfor!!!! Af speciallægeerklæringen fremgår det at der er mange ting jeg fejler - Som kan lægges oveni dem PFA allerede HAR godkendt og som de HAR udbetalt efter i flere år. Men hvis man venter længe nok så blir man åbenbart rask - ifølge PFA.

Jeg aner ikke om speciallægeerklæringen fra Øjenlægen var OK men af uvisse årsager så var den speciallægeerklæring fra Ortopædkirurgen lige pludselig både "uaktuel" og blev erklæret "for gammel" fordi speciallægen sendte den for sent ind!!! Jeg er ganske rystet. Om erklæringen er for gammel eller ej så ændrer den jo intet på min helbreds mæssige tilstand og alle mine kroniske diagnoser og de undersøgelser lægen nyligt har foretaget og de observationer han har gjort sig.

PFA har sågar haft den frækhed at spørge speciallægen i Ortopædkirurgi om jeg var psykisk OK og om jeg efter hans mening spiste for mange smertestillende piller!!! Et spørgsmål der ligger lagt uden for hans speciale og kompetenceområde og som er yderst krænkende for mig og sår tvivl om min mentale tilstand. HVAD FANDEN BILDER I JER EGENTLIG IND???

Jeg har været på adskillige smerte klinikker og både de, min alm praktiserende læge og jeg har fuldstændigt styr på mine smertestillende piller. Jeg har så mange kroniske smerter hver evig eneste dag og det forsøger jeg efter aller bedste evne at leve med.

I min tidligere klage, klager jeg bla over Jeres opførsel og får herefter en skriftlig undskyldning fra en eller anden Chef i PFA ved navn [...]. I meddeler mig ydermere at I er færdige med at overvåge mig hvilket da så sandelig er en sandhed med modifikationer da I i præcis samme periode starter ny overvågning op på mig igen!!!!

I har ad to omgange overvåget mig:

- Handle dagligvarer
- Set mig drikke en energidrik
- Være ude og spise på restaurant på to af mine børns fødselsdage sammen med hele min familie være på [restaurant] med [mit barn] og mine to børnebørn
- Løfte mine børnebørn ned ad en trappe - efter min rygoperation
- Køre til [udland] efter drikkevarer og på udstilling/marked
- Gå i [...] for at bade
- Køre på loppemarked div steder
- Puste en luftmadras og lægge den ind bag en varevogn
- Smide skrald i en skraldespand på en Rasteplads

Dagligdags ting og ting lavet i min weekend. Hvori består det Forkerte ??

I har overvåget/overhørt mig sige jeg kører til [udlandet]- er det ulovligt at forlade landet når man modtager erhvervsevnetabspension ??? Til information kan jeg dog oplyse at jeg ALDRIG har været i [udlandet]. Tjek det endelig - meget gerne endda.

Lad mig gøre en ting helt klart - jeg kommer ALDRIG nogensinde til ikke at kunne løfte mine børnebørn uanset hvor ondt i ryggen jeg har eller uanset hvilke andre gener jeg har. De er min familie

og de betyder alt for mig ligesom mine børn gør og det er dem jeg lever for og overlever på gennem lorte-dagene med kroniske smerter. Og jeg kommer til at lave lige præcis det jeg kan i min fritid som jeg kan med de begrænsninger jeg nu engang har og som min dagsform tillader mig. Og jeg kommer til at gå til træning så mange gange om ugen jeg kan - fordi jeg SKAL med min dystoni og Fibromyalgi for ikke at forværre mine symptomer.

Jeg kommer til at fortsætte med at gøre præcis de samme ting i mine weekender som jeg hidtil har gjort.

De overvågninger I har foretaget på både mig og min [ægtefælle] ja generelt på hele min familie - det har haft store personlige konsekvenser både for os voksne som føler os overvåget så snart vi forlader vores hus. Men det har allermest påvirket vores [barn] som ikke tør gå i skole eller hjem eller være alene hjemme fordi han også er involveret i sagen da han også er blevet overvåget på en del af billederne og er involveret i sagen da den påvirker hele familien økonomisk. Det er simpelthen Så grotesk og skræmmende og intimiderende og jeg tror slet ikke selv I er klar over hvad det gør ved folk - slet ikke ved en ung usikker [barn]. I skulle virkelig skamme Jer med at bruge sådanne Mafia-agtige metoder mod ganske almindelige mennesker - som ovenikøbet os rammer vores barn.

I har både stoppet min og min [ægtefælles] pension og sendt os begge to til advokat og truet min [ægtefælle] med politianmeldelse og hvor I den ene gang efter den anden påstår at de to sager ikke har noget med hinandens sager at gøre. Der bliver I altså nødt til lige at forstå at vi er gift og har været det i snart [...] år og vi har kendt hinanden endnu længere og at vi har fælles økonomi og er dybt afhængige af vores pensioner. Så JO for os så hører de to sager i den grad sammen - meget endda. I har fjernet både mit og min [ægtefælles] forsørgelsesgrundlag.

Med de totalt åndssvage helbredsskemaer I med jævne mellemrum beder Jeres kunder om at udfylde så vil I til hver en tid kunne fange mig i noget der disharmonere med hvad man har udfyldt i skemaet. Det er umuligt andet hvis man skal kunne føre en dagligdag. Jeg er nødt til at gå op a trapper til mit hus og til at bære mine egne indkøbsvarer. Jeg er nødt til at bukke mig når jeg tager sko og strømper på og jeg er nødt til at dreje mit hoved når jeg kører bil. Og jeg er også nødt til at løfte armene op over hovedet når jeg skal have tøj af og på - og sådan kunne jeg fortsætte med resten af de meget meget tåbelige irrelevante spørgsmål... Jeg har sågar ringet til PFA med spørgsmål ang udfyldelse af helbredsskemaet men har hver gang fået af vide at jeg bare skulle udfylde det så godt jeg kunne - hvilket jeg har gjort - og ellers ville jeg høre fra Jer. JA DET SKAL JEG DA LIGE LOVE FOR JEG KOM TIL.....

Her er et lille uddrag fra Jeres

hvor I skriver at I er parat til at hjælpe de af Jeres kunder der har mistet deres job med dit og dat måske I skulle slette denne frase og i stedet skrive at I vil jagte, nedgøre, ydmyge og chikanere Jeres kunder - og deres familier - og fratage dem deres forsørgelsesgrundlag så de med stor sandsynlig kommer til at gå helt på ræven - det er i hvertfald meget mere rigtig end det I skriver I gør og som I burde gøre. I ødelægger folks liv og er med til at gøre folk endnu mere syge. Og fordi I erklærer mig rask så bevirker det jo ikke at som I ellers foreslog mig "at jeg bare kan smutte ud og finde mig et fuldtidsjob og blive selvforsørgende" - når jeg er syg.

Endvidere skriver I at jeg er velkommen til at vende tilbage hvis mit helbred ændre sig/forværres så kan jeg jo få taget min sag op igen. Hvis jeg snart kommer til at fejle flere ting eller skal opereres flere gange eller skal overvåges mere for at få en pension som I tilsyneladende selv egenrådigt bestemmer om skal udbetales eller ej - desuagtet samtlige afgørelser fra AES, kommunale akter og alt lægelig materialer taler herfor. Så håber jeg faktisk at jeg dør før det sker - med eller uden Jeres pension.

Jeg synes det er en skrækkelig måde I behandler Jeres syge kunder på.

...

07-06-2020

Vedlagt fremsendes dokumentation til min sag i form af div lægeligt, scanningssvar, røntgen samt sidste afgørelse fra ASK/AES.

Jeg beklager hvis det er mig der har forsinket noget og glemt at sende noget ind men jeg har desværre noget med min hukommelse og med min koncentration. I øvrigt troede jeg også at den fuldmagt jeg havde givet til PFA gjorde at de havde indhentet alt nødvendig dokumentation i form af alt lægeligt i sagen hvilket jeg tænker de da må have set igennem for at kunne beslutte at jeg ikke længere er berettiget til at modtage erhvervsevnetabspension.

Jeg regner med at de to speciallægeerklæringer fra de to speciallæger som PFA senest har sendt mig til allerede ligger hos Jer.

Jeg vedlægger os en mail som jeg er i tvivl om jeg har fået sendt Jer tidligere ?!

PFA skriver i deres afgørelse om at stoppe min udbetaling af EET at jeg er velkommen til at vende tilbage hvis min situation forandres/forværres!!! Til det vil jeg godt spørge HVOR syg man egentlig skal være for at modtage den erhvervsevnetabspension som de har udbetalt siden den 2008 hvor jeg faktisk fejlede mindre end jeg gør den dag i dag. Og hvorfor sender PFA mig til speciallæger hvis de alligevel vælger ikke at bruge det der står ?! Fordi de giver mig medhold i at min erhvervsevne ER tabt? Hvorfor underkende al lægelig dokumentation?

Som I kan se i den sidste afgørelse fra AES vurderer de at min erhvervsevne er mistet med 85-95% dog mener AES ikke at det hele relaterer sig til arbejdsskaden. Dette burde dog ikke have nogen betydning ifht PFA egne regler som blot foreskriver tab af erhvervsevne desuagtet om det er en arbejdsskade eller andet.

Jeg har tidligere haft et andet pensionsselskab men det blev opkøbt af PFA hvilket resulterede i at både min [ægtefælle] og jeg lige pludselig var kunder i PFA. Før vi blev det er jeg aldrig blevet bedt om at udfylde så meget som et eneste helbredsskema indtil den dag jeg selv spurgte om hvorfor det kun var min [ægtefælle] der skulle udfylde et årligt helbredsskema og så brød helvede da også løs med overvågning af både min [ægtefælle] og mig.

Min situation pt er at der er nu gået et år siden jeg blevet opereret i ryggen for 2 og 3 gang - to gange indenfor en uge. Jeg har været til røntgen/kontrol og skruer og stænger sidder som det skal men jeg har stadig psyko mange smerter. Lægen talte om at jeg evt kunne blive opereret igen - for 4 gang - fordi nogen få patienter havde gavn af at få taget metallet ud igen. Det har jeg li pt takket nej til da jeg også har smerter i ribbenene og af den grund er jeg blevet "rykket" til [...] ryg afd fra [...] fordi der ved min seneste MR scanning i december 2019 på [...] viste sig at jeg havde arachno-

idea web. Det gir mig fuldstændige vanvittige smerter der sidder og trykker på nogle nerver i TH6 - smerter oveni de kroniske smerter jeg allerede har i forvejen pga ryg og nakke operationer, kronisk hovedpine, dystoni, kæbesmerter, nervesmerter i ben, sovende arm mm

Jeg har fået foretaget nerveledningsundersøgelse på [...] og skal til ny MR med nogle andre magnetstråler. Jeg ved på nuværende tidspunkt ikke om endnu en rygoperation bliver aktuel eller om det vil hjælpe.

Jeg har i februar i år været til reumatolog - igen - og få binyrebarkhornom indsprøjtning i min skulder og er lige i går blevet genhenvist til Reuma da min højre hånd/fingre/arm sover konstant. Jeg er allerede blevet opereret for en diskusprolaps i nakken i 2018 og krydser fingre for det ik er noget derfra der får arm, hånd og fingre til at sove konstant.

Jeg går stadig til botox hver 3 måned pga dystoni som jeg formentlig har fået efter jeg fik loftslommen i hovedet ifbm arbejdsskaden men det kan jeg desværre ik bevise.

Hav mig undskyldt hvis det er rodet eller jeg allerede har fortalt det før. Men min hukelse er ik som den var før arb skaden.

Jeg har fået én kontaktlinse fra [...] så jeg har fået ca 50% syn på højre øje og der går jeg stadig til kontrol fordi jeg ikke har haft linsen så længe.

Mit daglige medicinforbrug er 12-15 morfin DAK piller a 10 mg 8 klorzoxaxon 250 mg 8 Panodil a 500 mg samt gabapentin x 8 - som jeg er stoppet med - som forsøg - 1 mavesårspille 3 aciclovir mod kronisk herpes og for ikke at få herpes i mit øje hvor jeg har fået en fuld hornhindetransplantation.

Jeg forsøger at hive mig selv op hver dag og få lidt glæde og indhold i min hverdag og i mit liv men det er sgu op ad bakke når man udover kroniske smerter også skal kæmpe hårdt med økonomien når både jeg og min [ægtefælle] har fået stoppet vores erhvervsevnetabspensioner. Det er en kæmpe stor del af vores eksistensgrundlag der er taget fra os og hverken min [ægtefælle] eller jeg har helbredet til at ha fuldtidsjob. De overvågninger PFA har foretaget På os begge er øjebliksbilleder og jeg mener altså ikke at jeg kan erklæres rask fordi jeg køber og sælger ting på et loppemarked, løfter mine børnebørn, slår mit græs, ordner min have, tar til [udlandet] og på markeder etc etc etc

Jeg er nødt til at få det bedste ud af den situation omstændighederne har bragt mig i. Det piner mig rigeligt at jeg ikke kan være den [...] jeg gerne vil være og var engang og det piner mig også at mine gamle [...] for at kunne hjælpe min [ægtefælle] og jeg. Det er så nedværdigende ikke at have helbredet til at kunne klare sig selv. Og hvis jeg havde tjent ekstra penge som PFA påstår så havde vi helt sikkert ik været sendt i RKI og været uden varme i flere år eller fået lukket for strømmen. Jeg er så fortvivlet over jeg skal dokumentere yderlige på noget som lægerne og Ankenævn allerede HAR dokumenteret.

Hvis vedlagte dokumentation Ikke er nok så lad mig det vide så vil jeg forsøge at skaffe det der måtte mangle og ellers har PFA som sagt fået min fuldmagt til at indhente alt lægeligt og økonomisk.

...

06-07-2020

Helt ærligt Jeg har sgu ikke råd til at holde sommerferie endsige betale mine regninger fordi PFA både har stoppet min og min [ægtefælles] (siden november 2018) og min siden januar i år hvilket er en kæmpe stor del af vores forsørgelsesgrundlag. Vi er så presset økonomisk så mine [...] for at hjælpe os så vi kan blive boende i vores hus. Der findes vel andre mennesker i PFA der kan svare uden at sagen skal udsættes eller er det HELE PFA der skal holde ferie??? Hele denne her sag med overvågning af min [ægtefælle] og jeg og stop af vores pensioner har påvirket os begge enormt meget psykisk og vi render stadig og ser os over skuldrene bare vi bærer vores skrald ud. Så der burde ikke være nogen reel grund til at de skal have udsættelse"

Selskabet har i brev af 21/8 2020 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"PÅSTANDE

Principalt: Klagen kan ikke tages til følge.

Subsidiært: Klager er alene berettiget til præmiefritagelse

2 SAGSFREMSTILLING

Nærværende sag omhandler spørgsmålet om, hvorvidt klagers generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad i henhold til PFA's forsikringsbetingelser, eller om PFA derimod har løftet bevisbyrden for, at klagers generelle erhvervsevne ikke længere er nedsat med mindst 2/3 henholdsvis mindst ½, som der kræves efter forsikringsbetingelserne for, at klager er berettiget til udbetaling af erhvervsevnetabsydelse henholdsvis præmiefritagelse, hvorfor PFA har været berettiget til at indstille erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under klagers erhvervsevnetabsforsikring med policenr. [-1] og præmiefritagelse under policenr. [-2] med virkning fra den 1. januar 2020, som sket.

2.1 Forsikringsaftalen

2.1.1 Som bilag A fremlægges de generelle forsikringsvilkår for den forsikring mod tab af erhvervsevne hos PFA, som klager er blevet omfattet af i kraft af sin tidligere ansættelse hos [...]. Da klagers forsikringsdækning hos [...] overgik til PFA den 1. juni 2014, bilag B, bibeholdt klager de hidtil gældende forsikringsvilkår, som således er gældende for klagers nuværende forsikring mod tab af erhvervsevne hos PFA med policenr. [-1]. Af disse fremgår, at klager er berettiget til udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse, såfremt klager er fratrådt sin stilling og hendes erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3, jf. bilag A, side 5. Klagers opsparingspolice overgik tillige til PFA den 1. juni 2014 under policenr. [-2].

2.1.2 I forbindelse med at klager oplyste, at hun ønskede at beholde sin gennemsnitsrente ved overgangen til PFA, fik klager fremsendt sin policenr. [-2] fra PFA, bilag C, med henvisning til PFA's forsikringsbetingelser af 1. januar 2008, bilag D. Det følger af policen, at klager er berettiget til ½ præmiefritagelse, såfremt klagers erhvervsevne er nedsat med halvdelen, og fuld præmiefritagelse, såfremt klagers erhvervsevne er nedsat med 2/3.

2.1.3 Som det er statueret gentagne gange i såvel rets- som ankenævnspraksis, menes der ved tab af erhvervsevne forsikringstagerens generelle tab af erhvervsevne i modsætning til en fagspecifik dækning, der dækker forsikredes tab af erhvervsevne i et konkret fag eller stilling. Vurderingen af

den generelle erhvervsevne er dermed bredere end den vurdering, som foretages af erhvervsevnetabet, når dækningen er fagspecifik.

2.2 Grundlaget for PFA's bevilling af forsikringsdækning indtil den 1. januar 2020

2.2.1 Klager har siden 1. juni 2010 fået udbetalt erhvervsevnetabsydelse under hendes forsikringsdækning hos [...], som den 1. juni 2014 overgik til PFA, bilag B. PFA har herefter månedligt udbetalt erhvervsevnetabsydelse og ydet præmiefritagelse til klager under klagers policenr. [-1] og præmiefritagelsen under policenr. [-2] hos PFA i perioden fra den 1. juni 2014 indtil PFA's afgørelse om indstilling af ydelser med virkning den 1. januar 2020.

2.2.2 Bevillingen af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse fra [...] fra den 1. juni 2010, bilag E, og efterfølgende fra PFA fra den 1. juni 2014, bilag B, er sket som følge af, at klager i 2003 var udsat for en arbejdsulykke, hvor klager fik en stålplade i hovedet med efterfølgende gener, herunder hovedpine og ryg- og nakkesmerter, og ikke længere var i stand til at varetage sit erhverv. Klager har efterfølgende fået konstateret diskusprolaps samt fået yderligere gener og lidelser, herunder bl.a. hovedpine, smerter i ryg, nakke, arme (særligt højre arm) og knæ, synsnedsættelse, slidgigt, fibromyalgi mv. Bevillingen er fortsat under forudsætning af, at klagers generelle erhvervsevne ikke har forbedret sig.

2.2.3 Til brug for PFA's løbende opfølgning af klagers erhvervsevne fremsendte PFA en række skemaer til klagers udfyldelse samt modtog lægelige erklæringer/akter. Indledningsvis bemærkes, at klager ved udfyldelsen af de af PFA fremsendte skemaer flere gange har undladt at besvare en række af spørgsmålene, samt at klager ved størstedelen af rubrikkerne alene har sat kryds ved den pågældende aktivitet og undladt at beskrive henholdsvis hvor længe, i hvilken grad og/eller hvorfor/hvorfor ikke, klager kan udføre den pågældende aktivitet, på trods af, at klager i samtlige skemaer opfordres til at give disse oplysninger ved udfyldelsen af skemaerne. Klager har endvidere haft rig mulighed for at korrigere/udbyde bemærkninger i de mange tilsendte skemaer samt bl.a. også mundtligt under telefonsamtalen mellem klager og en PFA-medarbejder den 20. september 2018, jf. også nedenfor afsnit 2.3.16.

2.2.4 PFA modtog i forbindelse med opfølgningen et opfølgningsskema dateret og underskrevet af klager den 11. september 2018, bilag F, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"...

2. Oplysninger om din sygdom

...

b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? - Ja

Hvis ja, er din helbredstilstand - forværret

Hvis forværret, hvad er årsagen til forværringen? - Slidgigt/Fibromyalgi Dystoni, operation nakke 06/18, ryg op igen 2018

C. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde: Hovedpine/syn /koncentration, må ikke køre bil/betjene maskiner [ulæseligt]

...

e. Er der planlagt yderligere undersøgelser/behandlinger eller genoptræning? - Ja

Hvis ja, oplys venligst hvor og hvornår - Endnu en stivgørende rygop. Slut 2018, start 2019

...

3. Oplysninger om din erhvervssituation

a. Er du i job? - Nej

...

d. Er du, eller har du været fuldt sygemeldt? - Ja - Hvis ja, oplyst venligst hvornår? - ?

...

f. Udfører du, eller er du i stand til at udføre andet arbejde, herunder ulønnet/frivilligt arbejde bestyrelsesarbejde? - Nej

...

h. Forventer du at blive i stand til at arbejde igen/øge din arbejdstid? - ?

i. Hvad skal der til for, at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid? - Et nyt liv tror jeg

..."

2.2.5 PFA modtog endvidere et funktionsevneskema dateret og underskrevet af klager samme dato den 11. september 2018, bilag G, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

"...

A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå - Til dels, hvor længe ad gangen - 4-500 mtr så pause

Sidde - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

Stå - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

...

B Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad

Klatre på stiger, gå på trappet etc - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Dårlig ryg/knæ/[ulæseligt]

Bøje dig fremover - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Stivgjort ryg

Bøje dig bagover - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Stivgjort ryg

Bøje dig til siden - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Smerter og stivgjort ryg

Ligge på knæ - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Røg/knæ smerter [sic]

Sidde på hug - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Kan ik komme op/eller ned

...

Strække armene over skuldrene - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Har problemer med højre arm + skulder/hånd

Løfte noget over skuldrene - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Har problemer med højre arm + skulder/hånd

Gå på ujævnt underlag/terræn - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Gør ondt i ryg/ankler/knæ hofter

...

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt
Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde) - stå v/vask, støvsuge/vaske gulve/ordne have

Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning) - strømper, toiletbesøg

...

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante? - Ja, beskriv hvordan generne viser sig: Hovedpine/konk-
besvær/ syn/nakke/kæbe smer-
ter/knæ/ankel/håndled/skulder/hoftesmerter/stemmebesvær/skrivebesvær/krampe
træthed/kroniske smerter

...

Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner: Stå op, til fysbeh. eller træ, til læge el hospi-
tal, hvile, lave lidt, hvile, lave lidt, hvile ...

...

F. Ændringer i funktionsevnen

Er din funktionsevne stadig nedsat? - Ja

Forventer du en bedring af funktionsevne? Nej

Hvad mener du selv vil kunne forbedre din funktionsevne? - At arb.skaden aldrig var sket,
fejlede intet før..."

2.2.6 PFA modtog derudover en speciallægeerklæring, udarbejdet af speciallæge i oftalmologi,
[...], den 15. marts 2019, bilag H, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

"...

Objektiv undersøgelse

...

Eventuelle skånebehov: der anbefales et job, hvor synet ikke skal være optimalt for at
kunne bestride jobbet. Hvis et sådan job kan findes, kan forsikrede godt vende tilbage til
arbejdsprøvning.

...

Prognose:

Det synes at være en rimelig god synsprognose

Varige eller midlertidige skånehensyn

[Klageren] skal i et flexjob, hvor der ikke kræves for mange synsressourcer.

..."

2.2.7 PFA modtog yderligere en speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i ortopædkirurgi,
[...], den 27. marts 2019, bilag I. Af undersøgelsen fremgår bl.a. følgende:

"...

Nuværende klager

Klienten klager over hovedpine, smerter i ryggen, nakken, kæben, højre arm og skulder,
hoft og knæ.

Ad hovedpine:

Hovedpinen er følge af skaden i 2003 og er til stede 24 timer i døgnet, hvor klienten er
også lyssky, hovedpinen er lokaliseret overpanden, bag om nakken og i kæbeleddene.
Disse beskrives som jagende. Botoxinjektioner har god effekt på hovedpinen.

Ad smerter i nakke, højre skulder og arm

Smerterne i nakken, højre skulder og arm relateres til hovedpinen. Smerterne beskrives
om brændende smerter i armen, som er konstante, forværres med belastning f.eks. bæ-
ring af indkøbspoter eller under hundeløftning, hvor klienten skal holde hunden i snor.
Smerterne har intensitet på VAS -8 i hvile og VAS 10 ved belastning. Morfin har ikke no-
gen lindrende effekt på smerterne. Derudover har der været kramper i underarmen,

hvorfor klienten har fået Botox injektioner i underarmen med god effekt. Der er ingen klager fra venstre arm.

Ad ryggen

Smerterne i ryggen er kommet ifølge klienten efter skaden og er tolket som bækkenløsning. De er lokaliseret i lænden med udstråling til begge ben, hvor der ikke er nedsat kraft og der er føleforstyrrelse [sic] i h. Fods laterale tæer-3.4.5. smerterne beskrives om knivagtige, har intensitet på VAS 8 i hvile og VAS 10 ved belastning. Der er dårlig nattesøvn pga smerterne. Klienten får fysioterapi for smerterne.

Ad hænder:

Der er føleforstyrrelse i begge hænder om natten, hvorfor hænderne skal rystes for at tilstande lindres.

Ad hofte og knæ:

Smerterne udgår fra ryggen og stråle ned på forsiden af låret og længer ned til højre knæ. Der er ingen lyske smerter. Der er igangsætningsbesvær og gang distance er forkortet til ca. 1 km eller 15 min gåtur med hunden af racen Mastif som veje 100kg. Derudover er der smerter i højre knæ ved trappegang. Der er ingen hævelse eller varme i højre knæ, der følges instabilitet i knæet ved trappegang. Smerterne er konstante og ligner "influenza smerter" i lederne har stået på i 2-3 år. Klienten kan ikke ligge på knæ.

...

Social

...

Fritidsinteresser:

Før ulykken i 2003: havde klienten meget højt aktivitetsniveau med fitness crossfit, spinning, boxing arbejde i haven.

Efter ulykken i 2003: går til træning hos fysioterapeut, hundetur 2-3 gange om ugen, bruger tiden med børnebørn. Klienten har 5 børnebørn. [alle under 6 år]. Efter en dag med børnene har klienten smerter i hænderne, skulder, knæ og ryg.

Dagligdag:

Dagen forløber forskellig, hvordan klienten har det med smerterne, om hun har hvilet godt i natten eller har haft smerter. En dårlig dag forløber ved at skadelidte hviler sig og samle kræfter til at lave aftensmaden. Ved gode dage går klienten ud at handle i [...] og går en tur med børnebørnene, går til Fysioterapi 1-2 gange om ugen.

Huslige arbejde og pligter:

Klienten og hendes [ægtefælle] deles om rengøringen, skiftes til at forberede maden og går på indkøb. [Ægtefællen] eller de største søskende henter [barn] fra skole som er det mindste barn i familien.

Ugens forløb:

Klienten laver aftale med fysioterapeuten, hvor når hun skal møder [sic] til træning afhængigt af hendes tilstand, ellers får besøg af børnene og børnebørnene.

...

Neurologisk undersøgelse:

Der er normal sensibilitet og kraft på begge overekstremiteter. Let nedsat sensibilitet på højre fod og crus fortil. Der er normale biceps, patellar og plantare reflekser. Negativ Babinski. Der er positiv Lasegue test: Ho/ Ve 20/30° fleksion i hofted med strakt ben.

Resume

Det drejer sig om [...], der får hoved og nakke traume med hovedpine, nakkesmerter, svimmelhed, foto og lyd følsomhed til følge, hvilket giver hyppige sygefravær arbejdet. Men tilstanden med smerterne bliver kronisk og resistent for smertebehandling. Senere i kommer der smerter i lænden ryggen, hvor der er normal objektiv undersøgelse og MR-skanning, hvilket der ikke kan forklare skadelidtes smerter. Der er forsøgt flere behandlinger i sundheds og alternativ regi uden nogen effekt. I 2009 får [klageren] tilkendt flexjob og arbejder 2 timer om ugen. Skadelidte behandles med smertestillende medicin som opioider i høje dosis, hvor klienten ikke er smerte lindret tilstrækkelig. I 2015 bliver [klageren] opererer i ryggen med dese pga smerter, hvorefter smerterne er fortsat til stede. Senere udvikler klienten smerter med paraesthesier i højre arm, hvorfor hun bliver undersøgt med MR- skanning af columna totales. MR-skanningen viser, at der er tilkommet degenerative forandringer - discus prolaps på flere niveauer. Der findes indikation for kirurgisk behandling, hvor der indsættes discus protese på C5/6 niveau. Klienten er fortsat smerter plaget og der er planlagt ny operation i lænden med 360° dese. [Klageren] angiver, at hun er blevet opereret i to omgange i april og maj 2019.

Smerterne i højre knæ ligner slidgigt og en røntgen undersøgelse kan bekræfte eller ej diagnosen.

...

Konklusion

Skadelidte får en kontusion traume i hovedet og nakken, hvor der senere udvikles kronisk smerter syndrom. Senere kommer der degenerative forandringer i nakken og lænden med discus prolaps, hvorfor klienten får kirurgisk behandling uden effekt på smerterne

...

Der skal afventes om, hvilket resultat de operative indgreb i ryggen har.

..."

2.2.8 PFA har yderligere modtaget et funktionsevneskema II dateret og underskrevet af klager den 3. juli 2019, bilag J. Klager har i funktionsevneskemaet bl.a. oplyst følgende:

"...

A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

Sidde - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

Stå - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

Cykler - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

Køre bil/motorcykel/knallert - Til dels, hvor længe ad gangen - ?

B. Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Klatre på stiger, gå på trapper etc. - [ingen rubrik valgt] - Har trapper op til mit hus!!!

...

Bøje dig fremover - [ingen rubrik valgt] - Er nu blevet op. Har fået stivgjort ryggen

Bøje dig bagover - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Stiv ryg

Bøje dig til siden - Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: Stiv ryg

Ligge på knæ - [ingen rubrik valgt] - Operation + [ulæseligt] i knæ - gør ondt

Sidde på hug - [ingen rubrik valgt] - Kan hvis det er nødv.

...

Strække armene over skuldrene - [ingen rubrik valgt] - ?

Løfte noget over skuldrene - [ingen rubrik valgt] - Hvis jeg skal Gå på ujævnt underlag/terræn - [ingen rubrik valgt] - Ellers kan jeg jo ikke gå rundt!!!

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære? - ?

...

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt.

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde) - Ny opereret så tar det forholdsvis roligt m/hus + havearb. [sic]

Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning) - ?

...

Hvilke fritidsaktiviteter kan du ikke udføre eller kun udføre i mindre omfang nu? Beskriv hvor meget og hvorfor - ?

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante? Ja, beskriv hvordan generne viser sig: Se tidl. Skema og spec.lægeerkl. fra 2019!!!

...

Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner: Stå/sidde/ligge og forfra

...

F. Ændringer i funktionsevnen

Er din funktionsevne stadig nedsat? - Ja, Fra hvornår: 2003

Forventer du en bedring af funktionsevne? - Nej

Hvad mener du selv vil kunne forbedre din funktionsevne?: Intet

..."

2.2.9 PFA har endvidere modtaget klagers lægejournaler fra [...] Rygcenter, bilag K, hvor det bl.a. fremgår, at kirurg [...] til klagers tre måneders kontrol den 11. juli 2019 bl.a. har oplyst følgende:

"...

Kontrol rtg viser god implantatplacering

Obj:

Pt velmobiliseret [sic]. Går hurtigt og upåfaldende og rejser sig hurtigt og ubesværet fra stol.

...

Vurdering ... Jeg foreslår vi ser an. Kan bedres spontant... Ny tid med rtg 1 år postop.

..."

2.2.10 De ovenfor anførte oplysninger er blandt andre indgået i PFA's vurdering af klagers erhvervsevne og dermed som en del af grundlaget for stillingtagen til fortsat bevilling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under klagers policenr. [-2]/[-1] hos PFA.

2.2.11 Den samlede værdi af bevilgede forsikringsydelse udbetalt af PFA i perioden fra den 1. juni 2014 til indstillingen af ydelse den 1. januar 2020 under policenr. [-1] og [-2] er kr. 419.487,00 i erhvervsevnetabsydelse og kr. 286.197,20 i præmiefritagelse.

2.3 Grundlaget for PFA's beslutning om at indstille udbetaling af erhvervsevnetabsydelse

2.3.1 Ved brev af 6. september 2019, bilag L, meddelte PFA klager, at PFA agtede at indstille udbetalingerne af erhvervsevnetabsydelse under klagers pensionsordning med virkning fra den 1. januar 2020, ligesom retten til præmiefritagelse ville ophøre på dette tidspunkt, idet klager efter PFA's opfattelse ikke længere opfyldte betingelserne for at modtage udbetalinger for tab af erhvervsevne eller fritagelse for indbetaling. Det bemærkes, at de månedlige udbetalinger og præmiefritagelse for perioden fra PFA's brev af 6. september 2019 til indstillingen den 1. januar 2020, og således for perioden oktober-december 2019, alene skete for at give klager en mulighed for at indrette sig økonomisk efter PFA's afgørelse om at indstille udbetalingerne og præmiefritagelsen under hensyn til, at klager havde fået udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse i en længere periode.

2.3.2 Indstillingen af udbetalingen af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under klagers pensionsordning skyldes, at PFA i forbindelse med PFA's fortsatte vurdering af klagers erhvervsevne er kommet i besiddelse af et bredt udvalg af oplysninger, der viser, at de af klager afgivne oplysninger omkring omfanget og nedsættelsen af hendes erhvervsevne samt karakteren af hendes klager er uforenelige med hendes faktiske aktivitets- og funktionsniveau.

2.3.3 Det kan oplyses, at PFA, i sager hvor der kan være grund til at formode, at en forsikringstager har forsømt sin forpligtelse til af egen drift at oplyse om indtrufne forbedringer af sin erhvervsevne

eller afgivet urigtige oplysninger om denne, indleder undersøgelser af forholdet med henblik på at afdække, hvorvidt der foreligger en sådan situation. På denne baggrund træffer PFA beslutning om, hvorvidt der er grundlag for enten at fortsætte eller ophøre med at yde forsikringsdækning.

2.3.4 Det skal i den forbindelse understreges, at ethvert undersøgelsesskridt, som PFA foretager som led i ovennævnte skadepolitik, altid sker i overensstemmelse med gældende lovgivning, de på området gældende regler om god skik samt det til enhver tid gældende branchekodeks.

2.3.5 Som led i PFA's undersøgelse af formodningen om urigtige/mangelfulde oplysninger iværksatte selskabet observationer af klager. Oplysningerne foreligger bl.a. dokumenteret i form af observationsrapporter og foto-/videoptagelser, som er foretaget i perioden 20. august 2018 til 21. august 2018, 24. august 2018, 30. august 2018 til 2. september 2018, 13. september 2018 til 16. september 2018, 23. september 2018, 14. oktober 2018, 26. maj 2019, 1. juni 2019 og 2. juni 2019, i alt 16 observationsdage.

2.3.6 Observationsrapporterne for de dage, hvor PFA har observeret klager, fremlægges som bilag M. Endvidere fremlægges en oversigt over de samlede observationer, aktivitetsoversigten, som

bilag N. Som bilag O fremlægges et USB-stik med de fulde videooptagelser af klager med sløring af bipersoner. Videooptagelserne skal sammenholdes med observationsrapporterne, hvori der er henvist til de enkelte videoklip.

2.3.7 Ved observationerne er det konstateret, at klager har et betydeligt aktivitets- og funktionsniveau, hvortil klager funktionsmæssigt fremstår med væsentlig større erhvervsevne end det til PFA oplyste, jf. nedenstående detaljerede gennemgang i afsnit 2.3.14. Det er således konstateret, at klager havde et højt aktivitetsniveau med flere og længerevarende aktiviteter på én dag. Alene i den seneste observationsperiode over dagene den 26. maj 2019, 1. juni 2019 og 2. juni 2019 blev klager observeret aktiv i henholdsvis 9 timer og 51 minutter, 8 timer og 41 minutter og 5 timer.

2.3.8 Det fremgår endvidere af observationsmaterialet, at klager havde en betydelig aktivitet i forbindelse med bl.a. loppemarkeder, hvor hun indkøbte genstande, ligesom hun havde sin egen loppestand, hvorfra hun solgte egne genstande, og hvor hun deltog i både opsætningen samt sammenpakningen af loppestanden. Det er i den forbindelse konstateret, at klager var i stand til at stå op i flere timer ad gangen, fra tidlig morgen til sent på eftermiddagen, hvor hun bl.a. betjente kunder i sin loppestand.

2.3.9 Det fremgår endvidere, at klager uden problemer var i stand til at bære og håndtere tunge indkøb og genstande, herunder rammer med sodavand, diverse møbler såsom bænke og stole, som hun bar i begge arme, ligesom hun var i stand til at bære/løfte børn, også ned ad trapper.

2.3.10 Det kan ud fra observationsmaterialet yderligere konstateres, at klager var i stand til upåfaldende og problemfrit at bøje og dreje sin overkrop, ryg og nakke, herunder bøje sig fremover og til siden, ligesom hun er observeret at være i stand til at gå ned i knæ og sidde på hug og efterfølgende rejse sig op ved egen kraft og endda uden brug af nogen form for støtte. Det fremgår også, at klager på de dage, hvor hun blev observeret, har kørt bil som fører af bilen. Dette til trods for, at klager i funktionsevneskemaet af 11. september 2018, bilag G, har oplyst, at hun ikke må køre bil grundet synsnedrættelsen.

2.3.11 Det fremgår i den forbindelse bl.a., at klager den 24. august 2018 kørte en længere tur til [udlandet] i en varebil med trailer som fører af bilen, hvor hun fremstod fysisk helt ubesværet bl.a. når hun læssede tunge varer/genstande i varebilen, og hvor hun overnattede i varebilen. Denne kørsel startede fra bopælen kl. 14:00 og sluttede først tidligst kl. 00:36, hvor observationen stoppede, og hvor klager tilsyneladende holdte hvil i varebilens bagagerum. Det bemærkes endvidere, at det fremgår af observationsrapporten af 26. maj 2019, bilag M, side 44, at klager under en samtale med en kunde vedrørende nogle varer fra hendes loppestand oplyste, at klager selv havde hentet de pågældende varer i [udlandet] nogle dage forinden.

2.3.12 Under hele observationsperioden bevægede klager sig upåfaldende og uden tegn på funktionsindskrænkninger eller træthed og med et højt aktivitetsniveau. Det skal fremhæves, at klager gentagne gange er observeret på flere på hinanden følgende dage og med flere aktiviteter på samme dag.

2.3.13 Der er således i observationsmaterialet ingen som helst indikation af, at klager skulle have de anførte udfordringer, herunder at hun skulle have væsentlige fysiske udfordringer og være hæmmet i sine bevægelser eller tage særlige skånehensyn. Det bemærkes, at klager f.eks. på intet tidspunkt tager sig til nakken for at markere smerter eller begrænsninger, og at hun på intet tids-

punkt ser smerteplaget ud. Tværtimod fremstår hun helt upåvirket, når hun indkøber og sælger varer, er i samvær med andre mennesker/kunder ved hendes loppestand mv., kører bil, eller når hun løfter og bærer genstande samt placerer sig i stillinger, hvor bl.a. nakke og ryg udfordres.

2.3.14 Ankenævnet opfordres til at gennemse det fulde observationsmateriale, som dokumenterer klagers aktivitetsniveau og funktionsevne, men opmærksomheden skal særligt henledes på følgende sekvenser i de af PFA foretagne videoobservationerne på USB-stikket, bilag O, som der tilsvarende henvises til i observationsrapporterne, bilag M:

- 2018.08.24-5 og 2018.08.24-6 og 2018.08.24-7 Klager blev observeret at læsse tunge indkøb, herunder sodavandsrammer m.v., ind i traileren, hvor hun bl.a. benyttede højre arm og hånd.
- 2018.08.24-1 til -10 Klager blev observeret at køre en længere tur til [udlandet] i en varebil med trailer, hvor hun var fører af bilen, og hvor hun fremstod fysisk helt ubesværet bl.a. når hun læssede tunge varer/genstande i varebilen. Denne kørsel startede fra bopælen kl. 14:00 og sluttede først kl. 00:36.
- 2018.08.24-9 og 2018.08.24-10 Klager blev observeret at bære en luftmadras ind i varebilen, som hun selv går ind i kl. 00:36. Kl. 03:00 holder varebilen på samme sted. Klager opholdte sig således i varebilen i minimum 3,5 time.
- 2018.09.01-2 Klager blev observeret på et loppemarked, hvor hun upåfaldende bøjede sig ned efter varer/sad på hug.
- 2018.09.01-3 Klager blev observeret problemfrit at sidde foroverbøjet.
- 2018.09.01-4, 2018.09.01-6, 2018.09.01-7, 2018.09.02-1, 2018.09.02-4 Klager blev observeret gentagne gange ubesværet at bære forskellige genstande i forskellig vægt, herunder stole, i begge arme.
- 2018.09.16-6 og 2018.09.16-7 Klager blev observeret at trække en trækvogn med genstande, herunder blomster, som hun læssede af, mens hun bøjede sig forover.
- 2019.05.26-2 Klager blev observeret at kravle problemfrit rundt inde i sin varebil i forbindelse med, at hun læssede varer ind i varebilen. Hun observeres yderligere ubesværet at bære en række forskellige genstande.
- 2019.06.01-4 Klager blev observeret problemfrit at være i stand til at bøje sig forover.
- 2019.06.01-5, 2019.06.01-6, 2019.06.01-8 og 2019.06.01-19 til -29 Klager blev observeret gentagne gange ubesværet at bære forskellige genstande i forskellig vægt, herunder stole, skamler og bænke, i begge arme.
- 2019.06.01-15 Klager blev observeret ubesværet at bøje sig ned og sætte sig på hug samt bøje sig forover.

2.3.15 Ovenstående er blot et udsnit af de observationer, som PFA har foretaget af klager, og som dokumenterer, at klager har et højt funktions- og aktivitetsniveau.

2.3.16 Det er PFA's opfattelse, at de ovennævnte oplysninger og observationer er uforenelige med de oplysninger om omfanget og karakteren af klagers gener og hendes funktions- og aktivitetsniveau, som hun har oplyst til PFA, og som skulle udgøre grundlaget for PFA's beslutning om fortsat bevilling af erhvervsevnetabsydelse samt præmiefritagelse.

2.3.17 Der skal bl.a. henvises til, at klager til PFA har oplyst, at hendes helbredstilstand er forværret, at hun ikke forventer bedring af funktionsevnen, at hun ikke er i stand til at udføre andet arbejde, herunder ulønnet/frivilligt bestyrelsesarbejde, at hun ikke må køre bil, at "et nyt liv" skal til

før klager kan begynde at arbejde igen, at hun kun kan gå 4-500 meter, hvorefter hun er nødt til at holde pause, eller at hun hverken kan bøje sig fremover, bagover, til siden, ligge på knæ eller sidde på hug grundet hendes smerter og stivgjorte ryg, jf. bilag F, G og J. Der skal endvidere henvises til, at klager til speciallægen i ortopædkirurgi, bilag I, har oplyst, at hendes smerter i nakke, højre skulder og arm forværres med belastning af f.eks. bæring af indkøbsposer eller hundeluftning, hvor hunden skal holdes i snor.

2.3.18 Om hendes dagligdag og daglige rutiner, bilag F, G og J, samt om hendes fritidsinteresser, bilag Z, har klager alene oplyst, at hun står op og går til fysioterapeutbehandling eller -træning, tager til lægen eller på hospitalet, "laver lidt" og ellers hviler. På gode dage har klager oplyst, at hun handler i [...] og går en tur med børnebørnene, jf. bilag I. På intet tidspunkt har klager oplyst, at hun fast varetager en loppestand, herunder står for indkøb, opsætning, nedtagning og salg eller i forbindelse hermed er i stand til at tage udlandsture/større indkøbsture. Klager har således på intet tidspunkt nævnt, at hun har den funktionsevne og det aktivitetsniveau, som kan konstateres ud fra observationsmaterialet.

2.3.19 Klager har endvidere den 20. september 2018 haft en telefonsamtale med en PFA-medarbejder, som er medtaget på det krypterede USB-stik, bilag O, hvor klager fastholdte sine funktionsindskrænkninger og sit lave aktivitetsniveau i dagligdagen.

2.3.20 Det er endvidere påfaldende, at klager vælger at udføre de observerede aktiviteter, herunder foretage længere køreture som fører af bil, overnatte på en luftmadras i et bagagerum i en varebil, foretage indkøb af varer og genstande, foretage mange og forskellige løft af diverse genstande, op- og nedtagning af loppestande mv. samt gentagne dage være aktiv, herunder stående, i flere timer om dagen fra tidlig morgen til langt ud på eftermiddagen, såfremt klager måtte have de af hende anførte funktionsindskrænkninger og smerter forbundet hermed.

2.3.21 Klagers oplysninger om sit lave aktivitetsniveau i dagligdagen, samt klagers beskrivelse af sig selv som værende konstant fysisk og socialt hæmmet samt plaget af smerter med en længere række fysiske funktionsindskrænkninger og nedsatte kognitive evner stemmer således ikke overens med de observationer, som PFA har foretaget på 16 observationsdage fordelt over en længere periode, hvor klager derimod er observeret i en lang række forskellige situationer og aktiviteter med et højt aktivitetsniveau.

2.3.22 Klagers synspunkt om, at hendes generelle erhvervsevne skulle være nedsat i dækningsberettiget grad synes i høj grad at være baseret på de lægelige akter i sagen. Det er i den forbindelse PFA's opfattelse, at det afgørende ikke er, hvad klager over for læger m.v. har angivet at kunne/ikke kunne, eller hvilke diagnoser/konklusioner læger m.v. har foretaget, når der i sagen er fremlagt observationsmateriale, som dokumenter, hvad klager rent faktisk er i stand til at kunne. Der er efter PFA's opfattelse således intet i de af klager fremlagte bilag, som bør give ankenævnet anledning til at give klager medhold i sagen.

2.3.23 Det er hertil vigtigt at bemærke, at PFA ikke bestrider, at klager har været udsat for en arbejdsulykke eller i øvrigt gør gældende, at klager overhovedet ingen gener eller smerter har. PFA gør imidlertid gældende, at den funktionsevne, som klager er observeret at have, er udtryk for, at klager er kommet i bedring, og at klager siden den 1. januar 2020 rent faktisk er i stand til varetage

et erhverv på mere end halv tid med rette tiltag og eventuelle skånehensyn, som er en forudsætning for klagers ret til præmiefritagelse, og at klageren derfor - så meget desto mere - er i stand til at varetage et erhverv på mere end ½ henholdsvis 1/3 tid med rette tiltag og eventuelle skånehensyn, som er en forudsætning for klagers ret til præmiefritagelse henholdsvis udbetaling af erhvervsevnetabsydelse. PFA har derfor været berettiget til at indstille udbetalingen af erhvervsevnetabsydelse og retten til præmiefritagelse under klagers pensionsordning med policenr. [-2]/[-1] hos PFA med virkning pr. 1. januar 2020, som sket.

2.3.24 Det er PFA's opfattelse, at det foreliggende omfattende observationsmateriale, som udgøres af både observationsrapporter og videomateriale, udgør et repræsentativt billede af klagers generelle funktionsevne og aktivitetsniveau samt udgør tilstrækkelig dokumentation for, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad. Der kan henvises til observationsmaterialets omfang og det forhold, at der er tale om observationer af flere timers varighed dagligt og over flere på hinanden følgende dage. Det skal i den forbindelse fremhæves, at videomaterialet skal ses i sammenhæng med og i tillæg til de skriftlige observationsrapporter. Af disse skriftlige observationsrapporter fremgår ikke blot beskrivelser af observationerne med henvisning til de enkelte videoklip, men også beskrivelser af observationer, som ikke fremgår af videomaterialet, men er skriftligt nedfældet.

2.3.25 Der er herefter intet i de oplysninger, som PFA nu er i besiddelse af, som efter PFA's opfattelse antyder, at klager skulle have de anførte funktionsindskrænkninger med den virkning, at hendes erhvervsevne skulle være reduceret med mindst ½ endsige med mindst 2/3, som der kræves efter forsikringsbetingelserne, for at klager er berettiget til henholdsvis præmiefritagelse og udbetaling af erhvervsevnetabsydelse. PFA har ikke modtaget orientering fra klager om de ovenfor nævnte forhold, ligesom de oplysninger, som PFA har modtaget fra klager, ikke stemmer overens med de af PFA foretagne observationer. Det afgørende er under alle omstændigheder ikke, hvad klager tidligere har oplyst at kunne/ikke kunne, men hvad klager rent faktisk er observeret at være i stand til.

2.3.26 Det bemærkes, at klager gentagne gange er blevet orienteret om, at oplysningerne afgivet til PFA skal være sandfærdige og fyldestgørende, ligesom klager er blevet orienteret om de mulige konsekvenser af en manglende efterlevelse heraf. Således fremgår det af funktionsevneskemaet, bilag G og J, underskrevet af klager den 11. september 2018 hhv. den 3. juli 2019:

"Jeg erklærer, at mine besvarelser og oplysninger er i fuld overensstemmelse med sandheden. Jeg er klar over, at urigtige oplysninger eller fortelser kan medføre, at erstatningen nedsættes eller bortfalder."

2.3.27 Endvidere fremgår det på forsiden af opfølgningsskemaet, bilag F, underskrevet den 11. september 2018, at:

"Dine oplysninger skal være korrekte

Det er vigtigt, at dine oplysninger til PFA er i fuld overensstemmelse med sandheden, og at du ikke fortier noget. Afgiver du urigtige oplysninger eller undlader du at afgive relevante oplysninger, kan det få betydning for din ret til udbetalinger, ligesom det kan være en overtrædelse af lovgivningen."

2.3.28 Det er i den forbindelse PFA's opfattelse, at det i sagen fremlagte observationsmateriale sammenholdt med de i sagen foreliggende akter dokumenterer, at klagers erhvervsevne ikke længere er nedsat i dækningsberettiget grad.

3 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

Det gøres gældende, at PFA har løftet bevisbyrden for, at klager fra den 1. januar 2020 ikke længere har et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 henholdsvis mindst ½ således, at klager ikke opfylder betingelserne for henholdsvis udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og ret til præmiefritagelse.

På den baggrund gøres det gældende, at PFA er berettiget til at indstille udbetalingerne af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse fra den 1. januar 2020, som sket."

Klageren har i brev af 30/10 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har ikke yderligere til min sag da jeg forestiller mig I mere er pensionselskabets mand end pensionskunden idet I lige for nyligt har afvist min [ægtefælles] lignende sag og har givet PFA medhold så jeg har faktisk ikke de store forventninger ifht min egen sag.

Hvis mine diagnoser som fibromyalgi, kronisk træthedssymptom, kronisk smertesyndrom, Kronisk hovedpine, 3 stivgørende rygoperationer, en nakkeoperation, en fuld hornhindetransplantation, kronisk herpes bla i øjnene, generaliseret dystoni med botox injektioner hver 3 md, et dagligt indtag af 12-15 morfin dak 10 mg for voldsomme smerter, 6-8 klorzoxaxon for kraftige muskelsmerter a 250 mg, 8 Panodil for smerter og hovedpine, 6-8 gabapentin a 300 mg mod nervesmerter, 4 x aciclovir x 400 mg mod herpes og for ikke at få hornhindebetændelse og ødelægge min transplanterede hornhinde, 1 x pantoloc 40 mg for mavesår og 3-4 magnesia for min tarme.

Hvis alle disse ovennævnte ting ikke berettiger til at modtage erhvervsevnetabspension samt det faktum at jeg er visiteret til fleksjob to timer om ugen så har jeg ærligt talt ikke så meget andet at sige. Og det gælder uanset hvad I har overvåget og filmet mig lave og gøre og hvilke åndsvage og ubrugelige skemaer PFA har bedt mig udfylde.

Jeg forbeholder mig sgu retten til at få det bedste ud af min hverdag, min weekender og mine ferier med min [familie] med mine ovennævnte gener og store piller indtag. Og JA jeg har frekventeret tre forskellige smerte klinikker og jeg bliver fulgt både af hospitaler og egen læge

Alt det ovennævnte kan uden problemer dokumenteres.

I øvrigt er der tilkommet en cyste på min rygmarv som giver mig ydeligere smerter - se evt seneste journal fra [...] som ikke tør operere det da det kan gøre mig lam i benene. [...] har henvist mig tilbage til [...] - som allerede har opereret mig adskillige gange i ryggen uden nævneværdig smertelindring."

Selskabet har i brev af 6/11 2020 til nævnet bl.a. anført:

"1 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

Klager henviser i sit indlæg til en række diagnoser, gener samt medicinforbrug som begrundelse for, at klager skulle være berettiget til udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse under hendes erhvervsevnetabsforsikring hos PFA.

Det er hertil fortsat PFA's opfattelse, at det omfattende observationsmateriale, som er fremlagt i sagen, har påvist, at klager har et højt funktions- og aktivitetsniveau med flere og længerevarende gøremål på én dag, herunder betydelige aktiviteter på og ved loppemarkeder, hvor klager er observeret at være i stand til at mestre en lang række fysiske bevægelser upåfaldende og problemfrit, hvor bl.a. nakke og ryg udfordres. Klager er bl.a. i stand til at bære og håndtere tunge indkøb og genstande, bøje og dreje sin overkrop, ryg og nakke, bøje sig fremover og til siden, gå ned i knæ, på hug og rejse sig op uden brug af støtte, føre bil over længere distancer, samt være i stand til at stå op i længere tid og deltage i sociale sammenhænge, herunder som ejer af og sælger i loppestande. Alle disse forhold er fysiske og kognitive belastninger/forhold, som klager har oplyst ikke at være i stand til at mestre, og som har dannet grundlaget for klagers tidligere bevillinger.

Det er i den forbindelse PFA's opfattelse, at det foreliggende omfattende observationsmateriale, som udgøres af både observationsrapporter og videomateriale, giver et repræsentativt billede af klagers generelle funktionsevne og aktivitetsniveau samt udgør tilstrækkelig dokumentation for, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad. Der henvises i det hele til PFA's uddybende bemærkninger herom i svarskriftet, afsnit 2.3.7-2.3.15, herunder til de fremhævede sekvenser i observationsmaterialet i afsnit 2.3.14.

Det er herefter fortsat PFA's opfattelse, at den hos klager konstaterede funktionsevne er udtryk for, at klagers helbred er forbedret, og at klager siden den 1. januar 2020 rent faktisk er blevet i stand til varetage et erhverv på mere end 1/3 henholdsvis ½ tid med rette tiltag og eventuelle skånehensyn, som er en forudsætning for klagers ret til udbetaling af erhvervsevnetabsydelse henholdsvis præmiefritagelse. Det kan endvidere oplyses, at PFA ikke har modtaget oplysninger om eller dokumentation for, i form af lægelige akter mv., at klagers helbredstilstand skulle være forværret.

Det fastholdes på den baggrund, at PFA har løftet bevisbyrden for, at klager fra den 1. januar 2020 ikke længere har et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 henholdsvis mindst ½ således, at klager ikke opfylder betingelserne for henholdsvis udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og ret til præmiefritagelse. På den baggrund gøres det gældende, at PFA har været berettiget til at indstille udbetalingerne af erhvervsevnetabsydelse og indstille præmiefritagelsen fra den 1. januar 2020, som sket. Subsidiært, at klager alene er berettiget til ½ præmiefritagelse."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af opfølgningsskema af 11/9 2018 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

21.

94645

eller kommunale akter.

a. Er du raskmeldt? ☒ Ja ☐ Nej ?
Hvis ja, oplys venligst fra hvornår: -----

b. Er der sket ændringer i din helbredstilstand? ☒ Ja ☐ Nej
Hvis ja, er din helbredstilstand ☐ forbedret ☒ forværret
Hvis forværret, hvad er årsagen til forværringen? SLIDAGE / HØRERMYKKE
DYSTONI OPERATION NAKKE 06/18
RYG OG IGEN 2018

c. Beskriv venligst din helbredstilstand og, hvordan den påvirker din evne til at arbejde:
KVÆDNE / SVN / KONCENTRATION
MA IKKE VÆRE BLI BETJENE MASKINER
STEDTID

...

f. Bruger du medicin? ☒ Ja ☐ Nej
Hvis ja, oplys venligst hvilken og hvor meget 9-10 x 10 MG MORFIN
(2 STK NOKLE JARE) GIKT PÆPPELATER
ETTER BETOV / NARERKESPRUCE / MANTEN

3. Oplysninger om din erhvervssituation

a. Er du i job? ☐ Ja ☒ Nej

...

c. Er du opsagt fra dit job? ☒ Ja ☐ Nej
Hvis ja, fra hvornår: 2007/8 MÅNED JET

d. Er du, eller har du været fuldt sygdommeldt? ☒ Ja ☐ Nej
Hvis ja, oplyst venligst hvornår: ?

e. Er du, eller har du været delvist sygdommeldt? ☐ Ja ☐ Nej ?
Hvis ja, oplyst venligst hvornår samt ugentlig arbejdstid: ?

...

f. Udfører du, eller er du i stand til at udføre andet arbejde, herunder ulønnet/frivilligt arbejde bestyrelsesarbejde? ☐ Ja ☒ Nej

g. Er du eller har du været i arbejdsprøvning? ☒ Ja ☐ Nej
Hvis ja, fra hvornår og hvor mange timer om ugen? ER BØV FULDT I 2008 MED TILBAREVIRK KRAFT

h. Forventer du at blive i stand til at arbejde igen/øge din arbejdstid? ☐ Ja ☐ Nej ? FULDTJØB
Hvis ja, fra hvornår og hvor mange timer: 2 TIMER
Hvis nej, hvad er årsagen? KONTAKT

i. Hvad skal der til for, at du kan begynde at arbejde igen eller øge din arbejdstid?
ET NYT UV TRØR, JET

Dine oplysninger skal være korrekte
Det er vigtigt, at dine oplysninger til PFA er i fuld overensstemmelse med sandheden, og at du ikke fortier noget. Afgiver du urigtige oplysninger eller undlader du at afgive relevante oplysninger, kan det få betydning for din ret til udbetalinger, ligesom det kan være en overtrædelse af lovgivningen.

Af funktionsevneskema af 11/5 2018 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

22.

94645

A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>4-500 MTR SÅ PAUSE</u> ☐ Nej, overhovedet ikke
Sidde	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>2</u> ☐ Nej, overhovedet ikke
Stå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen <u>3</u> ☐ Nej, overhovedet ikke
Cykle	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen _____ ☐ Nej, overhovedet ikke
Køre bil/ motorcykel/ knallert	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen _____ ☐ Nej, overhovedet ikke

B. Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Bevægelse	Kan du udføre følgende?
Klatre på stiger, gå på trapper etc.	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: <u>DAGLIG RYK/KNE/ANKER</u>

Ankenævnet for Forsikring

23.

94645

Bøje dig fremover	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: STIVHJØET RYG
Bøje dig bagover	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad:
Bøje dig til siden	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: SMERTER OG
Ligge på knæ	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: RØG / KNE SMERTER
Sidde på hug	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: KAN IK KOMME OP/EVER NØJ
Krybe	☐ Ja, ingen problemer

Ankenævnet for Forsikring

24.

94645

	☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: HÅR IK BEHOVET FOR AT KØBE
Strække armene over skuldrene	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: HÅR PROBLEMER M/HØJRE ARM + SKULDER (HÅND)
Løfte noget over skuldrene	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad:
Gå på ujævnt underlag/terræn	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: GØR ONDT I RYG/ANKLER/KNÆ HOFTER

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære?	? ----- kg.
Giv nogle eksempler på hvad du kunne løfte/bære inden skaden/sygdommen, og hvad du ikke kan løfte/bære nu:	?

Ankenævnet for Forsikring

25.

94645

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt.

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde)	STÅ V/VASK STØVSUG / VASKER GULV ORDNE HAVE
Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning)	STRØMPER TOILETBESØG
Læse (bøger, blade, magasiner, aviser)	MIT SYN ER HHV 30% & 18% SÅ VEDER IK OG KAN IK SE TV TILSTEN
Se TV, bruge PC/Internet, gå i biografen, teatret m.v.?	MEGET BEGRENSET
Hvilke fritidsaktiviteter kunne du udføre inden skaden opstod (fx svømme, danse, gymnastik, løb, golf, styrketræning)	BOXNING / BODY PUMP FITNESS
Hvilke fritidsaktiviteter kan du ikke udføre eller kun udføre i mindre omfang nu? Beskriv hvor meget og hvorfor.	KAN IKK MERE GÅR TIL SKANE TRÆNING HOS TYBO + FÅR VEDERLÆGSTRÆ BET DGA OUSTONI

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante?	☐ Nej ☒ Ja, beskriv hvordan generne viser sig: HOVEDPINE/KOLLEBEVÆR SYN/NARME/KÆBE SMERTER/KNÆ/ANKEL/ HÅND OG SKULDER/FOOTESMERTER/STEMMEBEVÆR SKA VEDBEVÆR/KRAMPE TRÆTHED/KRAMPISKE SMERTER
--------------------------	--

Ankenævnet for Forsikring

26.

94645

Er smerterne værre på visse tider af døgnet?	☒ Nej ☐ Ja, beskriv hvornår på døgnet generne er værst:
Har du ændret din livsstil i forbindelse med skaden/udeelsen?	☐ Nej ☒ Ja, på hvilken måde: AT DER JO ENGET NAR MAN IK LÆNGERE KAN DET SAMME OG ER DEN SAMME
Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner:	STÅ OP TIL FYSISK DERRE TRE TIL VEJE EL. HOSPITAL HJUL LAVE LUT HJUL LAVE HØJ HJUL

F. Ændringer i funktionsevnen

Er din funktionsevne stadig nedsat?	☒ Ja ☐ Nej	Fra hvornår: _____
Forventer du en bedring af funktionsevne?	☐ Ja ☒ Nej	Fra hvornår: _____
Hvad mener du selv vil kunne forbedre din funktionsevne?		
AT DER SKADEN ANDER VAR SVÆR FØJLØSE MØT TØP.		

Af oftalmologisk speciallægeerklæring af 15/3 2019 fremgår bl.a.:

"Henvisningsårsag

En [...] som gennem en mangeårig periode siden 2006 har haft nedsat syn.

...

Nuværende øjenklager

Klager over nedsat syn på begge øjne. Fik sin første hornhindebetændelse på begge øjne som 13-årig. Synet er blevet tiltagende dårligere siden 2006 på grund af mange herpes hornhindebetændelser. Forsikrede er hornhindetransplanteret på højre øje på [hospital] i 2011. Har efterfølgende modtaget en lang række behandlinger og er nu i behandling med acyclovir tabletter for at fore-

bygge hornhindebetændelse. Desuden får hun serumdråber og smørende dråber i form af Thealoz duo gange 10 i begge øjne daglig. Der er forsøgt behandlet med bandage linser og tårevsplug etc. Rent øjemæssigt klager forsikrede over nedsat syn på begge øjne, ondt ovenpå øjenlågene samt hovedpine. Forsikrede fik en loftslem i hovedet i 2003, hvorefter hun fik hovedpine og blev sygemeldt. Dette har ikke noget med ovenstående øjenanamnese at gøre.

...

Resumé:

En [...] som siden 2006 har haft nedsat syn på begge øjne på grund af talrige herpes hornhindebetændelser. Forsikrede klager desuden over smerte ovenpå øjenlågene samt hovedpine

Konklusion

En [...] som siden barndommen har haft talrige hornhindebetændelser, hvilket har medført hornhindetransplantation af højre hornhinde og arvævsdannelse på venstre hornhinde. Synet er derfor nedsat på begge øjne.

Svar på spørgsmål:

Forsikrede fik en loftslem i hovedet i 2003, hvorefter hun fik hovedpine og blev sygemeldt. Dette har ikke noget med ovenstående øjenanamnese at gøre.

- Forsikrede har hornhindear på begge øjne efter talrige hornhindebetændelser. Diagnoserne er: Maculae cornea ou, transplantatio cornea antea (2011) o dxt
- Sygdoms og skadeforløb er beskrevet ovenfor.
- Ja, der er objektive tegn på beskadigelse af synet i form af ar på begge hornhinder.
- Forsikredes syn kan godt svinge, specielt under nye attacks af herpes. Der er således variation i lidelsens omfang med gode og dårlige perioder.
- Der er overensstemmelse mellem subjektive klager og objektive fund. Der ses ar på begge hornhinder, hvilket har medført nedsat syn.
- Forsikrede er hornhindetransplanteret på højre øje med et nogenlunde resultat. Tilstanden skønnes at være stabil nu.
- Sociale/psykiske forhold vurderes ikke at have indflydelse på tilstanden.
- Eventuelle skånebehov: der anbefales et job, hvor synet ikke skal være optimalt for at kunne bestride jobbet.
- Hvis et sådant job kan findes, kan forsikrede godt vende tilbage til arbejdsprøvning.

Lidelse

Der er tale om en tilstand hvor begge hornhinder er blevet uklare på grund arvævsdannelse efter hornhindebetændelse.

Lidelsens/symptomernes årsag(er):

Det nedsatte syn skyldes arvævsdannelsen på begge hornhinder

Behandlingsmuligheder:

Alle relevante behandlingsmuligheder er iværksat

Prognose:

Det synes at være en rimelig god synsprognose. Varige eller midlertidige skånehensyn. [Klageren] skal i et flexjob, hvor der ikke kræves for mange synsressourcer

Lidelsens betydning for arbejdsevnen

Arbejdsevnen er nedsat på grund af øjensygdommen. Varigt mén - (de fysiske/psykiske følger efter en skade og de gener, de medfører i dagligdagen) - ja

Varigt erhvervsevnetab - (i det omfang en skade har medført et fremtidigt tab af erhvervsevne)

[Klageren] har svært ved at bestride et normalt job på grund af det nedsatte syn

Stationærtidspunkt

Tilstanden skønnes at være stationær

Yderligere undersøgelser

Nej"

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 27/3 2019 fremgår bl.a.:

"Nuværende klager

Klienten klager over hovedpine, smerter i ryggen, nakken, kæben, højre arm og skulder, hofte og knæ.

Ad hovedpine:

Hovedpinen er følge af skaden i 2003 og er til stede 24 timer i døgnet, hvor klienten er også lys-sky,

hovedpinen er lokaliseret over panden, bag om nakken og i kæbeleddene. Disse beskrives som jagende. Botoxinjektioner har god effekt på hovedpinen.

Ad smerter i nakke, højre skulder og arm

Smerterne i nakken, højre skulder og arm relateres til hovedpinen. Smerterne beskrives om brændende smerter i armen, som er konstante, forværres med belastning f.eks. bæring af indkøbsposer eller under hundeløftning, hvor klienten skal holde hunden i snor. Smerterne har intensitet på VAS -8 i hvile og VAS 10 ved belastning. Morfin har ikke nogen lindrende effekt på smerterne. Derudover har der været kramper i underarmen, hvorfor klienten har fået Botox injektioner i underarmen med god effekt. Der er ingen klager fra venstre arm.

Ad ryggen

Smerterne i ryggen er kommet ifølge klienten efter skaden og er tolket som bækkenløsning. De er lokaliseret i lænden med udstråling til begge ben, hvor der ikke er nedsat kraft og der er føleforstyrrelse i hø. Fods laterale tæer-3.4.5. smerterne beskrives om knivagtige, har intensitet på VAS 8 i hvile og VAS 10 ved belastning. Der er dårlig nattesøvn pga. smerterne. Klienten får fysioterapi for smerterne.

Ad hænder:

Der er føleforstyrrelse i begge hænder om natten, hvorfor hænderne skal rystes for at tilstande lindres.

Ad hofte og knæ:

Smerterne udgår fra ryggen og stråle ned på forsiden af låret og længer ned til højre knæ. Der er ingen lyske smerter. Der er igangsætningsbesvær og gang distance er forkortet til ca. 1 km eller 15 min gåtur med hunden af racen Mastif som veje 100kg. Derudover er der smerter i højre knæ ved

trappegang. Der er ingen hævelse eller varme i højre knæ, der følges instabilitet i knæet ved trappegang. Smerterne er konstante og ligner "influenza smerter" i lederne har stået på i 2-3 år. Klienten kan ikke ligge på knæ.

Aktuelle skade

D.16-06-2003 blev klienten ramt af en 3kg jernplade fra loftlem på venstre side af hovedet. Pladen fungerer som dør til loftlem på toilettet, der var ombygning på arbejdspladsen. Klienten har ikke været bevidstløs, fik en bulle på venstre side af hovedet og bidte hård med tænderne sammen under slaget. Hun blev undersøgt og behandlet på [...] skadestue, hvor røntgen ikke viste fraktur i kranie, kæbe eller nakke. Senere får klienten smerter med klik i begge kæbeled, hovedpine, træthed, lysskyhed, koncentrationsbesvær. Klienten fik almindelige smertestillende medicin Pamol og NSAID, som ikke havde nogen effekt.

...

Social

...

Fritidsinteresser:

Før ulykken i 2003: havde klienten meget højt aktivitetsniveau med fitness crossfit, spinning, boxing, arbejde i haven. Efter ulykken i 2003: går til træning hos fysioterapeut, hundetur 2-3 gange om ugen, bruger tiden med børnebørn. Klienten har 5 børnebørn. [...]. Efter en dag med børnene har klienten smerter i hænderne, skulder, knæ og ryg

Dagligdag:

Dagen forløber forskellig, hvordan klienten har det med smerterne, om hun har hvilet godt i natten eller har haft smerter. En dårlig dag forløber ved at skadelidte hviler sig og samle kræfter til at lave aftensmaden. Ved gode dage går klienten ud at handle i [...] og går en tur med børnebørnene, går til Fysioterapi 1-2 gange om ugen.

Huslige arbejde og pligter:

Klienten og hendes [ægtefælle] deles om rengøringen, skiftes til at forberede maden og går på indkøb. [Ægtefællen] eller de største søskende henter [barn] fra skole som er det mindste barn i familien.

Ugens forløb:

Klienten laver aftale med fysioterapeuten, hvornår hun skal møder til træning afhængigt af hendes tilstand, ellers får besøg af børnene og børnebørnene.

Objektiv undersøgelse

...

Klienten fremfører sine klager relevant, saglig og har god sygdoms indsigt. Hun virker smerter forpint og ømme sig ved undersøgelsen. Går med normalt tempo.

Nakken: Ingen sår hævelse eller misfarvning. Der er direkte ømhed i nakkemuskulaturen, hvor der er værst på venstre side. Der er nedsat rotation og sidefleksion i nakken Hø/Ve 20°/10°. Fleksion 15mm afstand mellem hage og brystkasse, ekstension 30°. Der udløses ikke paræstesia ved bevægelighed.

Begge skuldre: Ingen sår, hævelse eller misfarvning. Der er let ømhed i deltoid region og distalt på højre overarm. Der er ingen skurren ved bevægelighed i skulder ledet, dog er der smerter i yderstillinger. Negativ Cross over test, Hawkins og Neer test.

Bevægelighed	Hø.		Ve.	
	AROM	PROM	AROM	PROM
Fleksion/Ekstension	120°/30°	160°/50°	120°/40°	160°/50°
Abduktion/Adduktion	135°/30°	160°/30°	130°/30°	160°/30°
Ind/Udrotation	40°/90°	90°/70°	40°/90°	90°/70°
Ind/Udrotation ved 90°abd	40°/70°	60°/80°	40°/70°	60°/80°

Albueled og underarm: Intet abnormt, fri bevægelighed. [...]

Bevægelighed	Hø.		Ve.	
	AROM	PROM	AROM	PROM
Ekstension/Fleksion	0°/130°	0°/130°	0°/130°	0°/130°
Supination/Pronation	90°/90°	90°/90°	90°/90°	90°/90°

Håndled: ingen sår, hævelse eller misfarvning. Ingen direkte eller indirekte ømhed. Ingen atrofi i tenar og hypotenar.

Bevægelighed	Hø.		Ve.	
	AROM	PROM	AROM	PROM
Fleksion/Extension	70°/70°	80°/70°	80°/70°	80°/70°

Der er normal bevægelighed i alle fingrer. PVA 0 cm i alle fingrer. Negativ Phalens test. Normal sensibilitet i alle 5 fingrer.

Ryg og bækken: der er direkte ømhed i lænderyggen i muskulaturen. Let banke ømhed L2-5. Rotation i ryggen Hø/Ve 30°/30°. Sidebøjning Hø/Ve 25°/25°. Fleksion FGA 62cm. Ingen extension i ryggen pga smerter. Bækken stabilt.

Hofte: ingen. Sår, hævelse eller misfarvning. Ingen lyske smerter. Bevægelighed i hofteled udløser smerter i ryggen. Ingen muskel atrofi.

Bevægelighed	Hø.		Ve.	
	AROM	PROM	AROM	PROM
Fleksion/Ekstension	110°/30°	110°/30°	110°/30°	110°/30°
Abduktion/Adduktion	40°/20°	40°/20°	40°/20°	40°/20°
Ind/Udrotation	35°/30°	35°/30°	35°/30°	35°/30°

Knæled og underben: ingen sår, hævelse eller misfarvning, [...]. Ingen ansamling eller anslag af patella. Ingen side eller skuffeløshed. Negativ Lachmann, McMurray's eller Pivot shift test. Ingen muskelatrofi.

Bevægelighed	Hø.		Ve.	
	AROM	PROM	AROM	PROM
Extension/Fleksion	-2°/130°	-2°/130°	-2°/130°	-2°/130°

Fod og fodled: ingen sår, hævelse eller misfarvning. Der er platfod på begge side. Normal tå og hæl gang. Normal bevægelighed i fodled og tæer.

Omfangsmål:	Hø.	Ve.
Overarm	33cm	33cm
Albue	28cm	28cm
Underarm	28cm	28cm
Hånd	21cm	21cm
Lår	55cm	55cm
Knæ	39cm	39cm
Crus	39cm	39cm
Ankel	25cm	25cm

Neurologisk undersøgelse

Der er normal sensibilitet og kraft på begge overekstremiteter. Let nedsat sensibilitet på højre fod og crus fortil. Der er normale biceps, patellar og plantare reflekser. Negativ Babinski. Der er positiv Lasegue test: Hø/ Ve 20°/30° fleksion i hoftelod med strakt ben.

Resume

Det drejer sig om [...], der får hoved og nakke traume med hovedpine, nakkesmerter, svimmelhed, foto og lyd følsomhed til følge, hvilket giver hyppige sygefravær arbejdet. Men tilstanden med smerterne bliver kronisk og resistent for smertebehandling. Senere i kommer der smerter i lænder ryggen, hvor der er normal objektiv undersøgelse og MR-skanning, hvilket der ikke kan forklare skadelidtes smerter. Der er forsøgt flere behandlinger i sundheds og alternativ regi uden nogen effekt. I 2009 får [klageren] tilkendt flexjob og arbejder 2 timer om ugen. Skadelidte behandles med smertestillende medicin som opioider i høje dosis, hvor klienten ikke er smerte lindret tilstrækkelig. I 2015 bliver [klageren] opereret i ryggen med dese pga smerter, hvorefter smerterne er fortsat til stede. Senere udvikler klienten smerter med paræstesier i højre arm, hvorfor hun bliver undersøgt med MR- skanning af columna totales. MR-skanningen viser, at der er tilkommet degenerative forandringer - discus prolaps på flere niveauer. Der findes indikation for kirurgisk behandling, hvor der indsættes discus protese på CS/6 niveau. Klienten er fortsat smerter plaget og der er planlagt ny operation i lænden med 360° dese. [Klageren] angiver, at hun er blevet opereret i to omgange i april og maj 2019. Smerterne i højre knæ ligner slidgigt og en røntgen undersøgelse kan bekræfte eller ej diagnosen.

I de 16 år efter uheldet er skadelidte blevet undersøgt og behandlet af neurologer, reumatologer, fysioterapeuter, kraniosakral terapeuter, ØNH-læge, kæbekirurg, smerter læge og ryggkirurger uden nogen markant forbedring i klientens smertetilstand. Skadelidte har haft normalt liv med fritidsaktiviteter før ulykken i 2003 og derefter er der total ændring i hendes liv med kroniske smerter, afskedigelse fra arbejdet, lang udredning og behandlingsforløb uden nogen betragtelig forbedring.

Konklusion

Skadelidte får en kontusion traume i hovedet og nakken, hvor der senere udvikles kronisk smerter syndrom. Senere kommer der degenerative forandringer i nakken og lænden med discusprolaps, hvorfor klienten får kirurgisk behandling uden effekt på smerterne. Klienten er behandlet for

flere lidelser- torticollis, impingement i skulder uden bedring. Der er klar tidsmæssig sammenhæng med starten af klientens gener, men der er ikke klar årsagssammenhæng mellem ulykken og klientens gener ud fra de forskellige undersøgelser MR-skanninger og røntgen undersøgelser. Det er først i 2014 findes der ved MR-skanning ændringer på degenerativ basis, som kunne relateres til smerterne. Når smerterne er refraktære til forskellige behandlings modaliteter- fysioterapi, medicinsk og kirurgisk behandling, kan man konkludere, at alle behandlingsmuligheder er udtømt, dvs. der ikke kan forventes helbredelse. Om der er psykisk komponent eller misbrug i klientens tilstand, kan jeg ikke udtale mig herom. Hvad angår klientens muligheder for tilbagevenden til arbejdsmarkedet på normalt vilkår, skønner jeg dette er ikke muligt på nuværende. Der skal afventes om, hvilke resultat de operative indgreb i ryggen har. Man kan tilkendegive, at skadelidte har en kronisk tilstand med komplekse smerter. Jeg kan ikke udtale mig for resultaterne af de sidste to operationer i ryggen.

Diagnose

DM791 Myalgi

DM751 Impingement syndrom

DM 17 Slidgigt i knæled.

DR522E Komplekse kroniske smerter

OH 163 Keratitis profunda interstitialis

DH191 Keratitis el. keratokonjunktivitis f.a. Herpes simplex-virus

DG243 Spastisk torticollis

DM472A Spondylose med radikulopati

DK075 Funktionsforstyrrelser i kæber og ansigt

DK076 Lidelse i kæbeled

DG448 Andet hovedpinesyndrom"

Af funktionsevneskema af 3/7 2019 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

33.

94645

A. Daglige aktiviteter

Beskriv om du kan udføre nedenstående aktiviteter og i hvor lang tid

Gå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen ----- ? ☐ Nej, overhovedet ikke
Sidde	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen ----- ? ☐ Nej, overhovedet ikke
Stå	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen ----- ? ☐ Nej, overhovedet ikke
Cykle	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen ----- ? ☐ Nej, overhovedet ikke
Køre bil/ motorcykel/ knallert	☐ Ja, ingen problemer ☒ Til dels, hvor længe ad gangen ----- ? ☐ Nej, overhovedet ikke

B. Daglig bevægelighed

Er der nogle af følgende bevægelser, du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Bevægelse	Kan du udføre følgende?
Klatre på stiger, gå på trapper etc.	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: ☒ HAR TRAPPER OP TIL MIT HUS III

Bøje dig fremover	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: ☒ ER U' BUEVET OP. HAR FÅET STUVGØRTE RYGGEN
Bøje dig bagover	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: SIN RYK A
Bøje dig til siden	☐ Ja, ingen problemer ☒ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad:

Ankenævnet for Forsikring

34.

94645

Ligge på knæ	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: ☒ operation + svulst i KNE - Gør ONDT
Sidde på hug	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: ☒ KAN HMS DET TÆ NØDDR.

Løfte noget over skuldrene	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: ☒ HMS JER SVAR
Gå på ujævnt underlag/terræn	☐ Ja, ingen problemer ☐ Nej, forklar hvorfor og i hvilken grad: ☒ ELVER KAN JER JO IKKE GÅ RUNDT!!!

C. Daglige løft

Hvor meget kan du løfte/bære?	2 kg.
Giv nogle eksempler på hvad du kunne løfte/bære inden skaden/sygdommen og hvad du ikke kan løfte/bære nu:	/

D. Daglige aktiviteter

Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så præcist som muligt.

Beskriv eventuelle problemer med huslige gøremål, som er opstået som følge af skaden (Fx opvask, støvsugning, gulvask, indkøb, havearbejde)	NY OPERATION SÅ TÆ DET FØRSTES MS RØGT M/HMS HAVE KØB
Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skaden (Fx bad, toiletbesøg, påklædning)	?

Ankenævnet for Forsikring

35.

94645

...

Læse (bøger, blade, magasiner, aviser)	/
Se TV, bruge PC/Internet, gå i biografen, teatret m.v.?	J A SER TV AR I BIO HMS JET KAN

...

E. Øvrige forhold

Er dine gener konstante?	☐ Nej ☒ Ja, beskriv hvordan generne viser sig: SE TIDL. SUEMA OG SPE. GEEBRL. FRA 2019 !!!
Hvis du ikke har konstante eller vedvarende gener, beskriv venligst, hvor ofte du har gener (antal gange dagligt, eller dage pr. uge, månedligt, årligt) og hvor længe de varer af gangen?	-
Er smerterne værre på visse tider af døgnet?	☐ Nej ☒ Ja, beskriv hvornår på døgnet generne er værst: ?
Har du ændret din livsstil i forbindelse med skaden/lidelsen?	☐ Nej ☒ Ja, på hvilken måde?: UTO RIKAE VGT MEN SE VEL OG SEW MED KRONISKE SMERTER

Ankenævnet for Forsikring

36.

94645

Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner:	STÅ/SIDNE/UGGE OG FØRRA
Benytter du hjælpemidler i din dagligdag, fx gangstativ, krykker, armslynge, nakkestøtte eller andet?	☐ Nej ☒ Ja, beskriv hvilke hjælpemidler: KRYKKER - EN GANG I UGEN KLEBSTÅN - 1
F. Ændringer i funktionsevnen	
Er din funktionsevne stadig nedsat?	☒ Ja ☐ Nej Fra hvornår: 2003
Forventer du en bedring af funktionsevne?	☐ Ja ☒ Nej Hvornår: /

Af journalnotat af 11/7 2019 fra rygkirurgisk ambulatorium fremgår bl.a.:

"3 mdrs kontrol: Hø sidige bensmerter er væk, men oplever dagligt smertejag til forsiden af ve lå samt dødhedsformemmelse på forsiden af låret lige distalt for lysken.

Kontrol rtg viser god implantatplacering.

Obj:

Pt velmobiliseret. Går hurtigt og upåfaldende og rejser sig hurtigt og ubesværet fra stol. UE. God kraft over knæled. Vurdering: Den sovende fornemmelse på ve lå kan skyldes påvirkning af n ilioinguinale eller genitofemorale ved peroperativt. Smerterne til fosen af hø lå er intermitterende af karakter. Jeg foreslår vi ser an. Kan bedres spontant. Ønsker ikke gabapentin."

Af selskabets aktivitetsrapport fremgår bl.a.:

Dato	Tidsrum	Aktivitet
Mandag 20/8	0940 - 1346 1618 - ?	Kørsel i [...]. Ærinde ukendt. Kørsel i [...]. Ærinde og returtidspunkt ukendt.
Tirsdag 21/8	0945 - 1004 1021 - 1212	Kørsel i [...] til [træningscenter]. Kørsel i [...]. Ærinde ukendt.
Fredag 24/8	1132 - 1216 1216 - 1400 1400 - 0300	Kørsel i [...] - handler ind. Ikke observeret. Køretur til [udland] i varebil.
Torsdag 30/8	1341 - 1702	Kørsel i [...] - Handler ind og til [...].
Fredag	1400 - 1815	Væk fra bopæl herunder set på [...].

Ankenævnet for Forsikring

37.

94645

31/8		
Lørdag 1/9	0927 - 1205 1219 - 1311 1407 - 1654 1715 - 1956	Kørsel i [...] – [...]. Håndterer stole og kørsel til gårdbutik. Kørsel i [...] og [Indkøbscenter]. Kørsel i [...] til [...] – restaurant.
Søndag 2/9	1330 – 1809	Ankomst [...] i [...]. Ophold på loppemarked med ægtefælle, derefter i [dagligbutik].
Torsdag 13/9	1340 - 1536	Kørsel i [...] til [...].
Fredag 14/9	1235 – 1724	Kørsel i [...] med ægtefælle til butikcenter og i biograf. Derefter indkøb.
Lørdag 15/9		Ikke set
Søndag 16/9	0821 – 1403	Kørsel i [...] til [...] loppemarked og [...] loppemarked.
Søndag 23/9	1031	Blev [klageren] set ved deres loppestade på [...] Loppemarked i [...].
Søndag 14/10	0800 – 0830	Blev [klageren] set på Loppemarkedet i [...].
Søndag 26.05.2019	0630 -1622	Arbejde alene i loppestand på [...] Loppemarked. Stående betjening af kunder det meste af dagen, samt efterfølgende fysisk nedpakning/løft af møbler/varer.
I alt	9 timer 52 min	
Lørdag 01.06.2019	0656-0918 0918-1203 1203-1238 1238-1242 1242-1313 1313-1339 1339-1511 1511-1537	Arbejde på loppestand på [...] loppemarked Kørsel til loppemarked i [...]. Indkøb af diverse loppevarer. Kørsel retur til [...] loppemarked. Arbejde i loppestand på [...] loppemarked Besøg på [restaurant] med en [person] og to små børn Løft af mindre barn ned ad trappe samt på legeplads Spisepause på restaurant Arbejde med nedpakning af loppestand incl. løft og håndtering af diverse møbler og øvrige genstande. Hjemkørsel
I alt timer	8 timer 41 min	
Søndag 02.06.2019	0806-1012 1012-1205 1205-1307	Pakning af bil med blomster og kørsel til ukendt destination Kørsel til [...] loppemarked. Aflevering af loppevarer (blomster) samt indkøb af loppevarer. Kørsel til [...] Indkøb
I alt timer	5 timer 1 min	

Af forsikringsbetingelserne for police [-1] fremgår bl.a.:

"§ 6 Udbetaling ved erhvervsevnetab

Udbetaling sker, når medlemmet er fratrådt sin stilling og erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3. Pensionsordningen bliver præmiefri, når betingelserne for udbetaling af invalidepension er opfyldt.

Ved erhvervsevnetab kan der udbetales:

...

B. Invalidepension

Ved erhvervsevnetab før 67-års fødselsdagen udbetales et månedligt beløb.

Udbetalingen sker sidste gang den 1. i måneden før 67-års fødselsdagen, respektive medlemmets død, eller når erhvervsevnen ikke mere er nedsat med mindst 2/3."

Af forsikringsbetingelserne for police [-2] fremgår bl.a.:

"C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab**

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør "Betingelser vedrørende præmiebetalingen", § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse kan kun ydes på forsikringer, der har denne dækning angivet i forsikringsaftalen.

...

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet har gennemset uddrag af videooptagelserne.

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1960'erne, var i 2003 involveret i en arbejdsulykke, hvor hun fik en stålplade i hovedet med efterfølgende gener i form af hovedpine og ryg- og nakkesmerter. Klageren har efterfølgende fået konstateret diskusprolaps og har fået yderligere gener/lidelser, herunder smerter i arme og knæ, synsnedsættelse, slidgigt og fibromyalgi. Hun har siden 1/7 2010 fået udbetalt erhvervsevnetabsydelse samt fået fuld præmiefritagelse under forsikring [-1] og [-2], som den 1/6 2014 overgik til det indklagede selskab. Forsikring [-1] giver ret til erhvervsevnetabsydelse, hvis medlemmet er fratrådt sin stilling, og erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst 2/3. Forsikring [-2] giver ret til fuld præmiefritagelse, hvis den forsikredes erhvervsevne er nedsat med 2/3, og halv præmiefritagelse ved et erhvervsevnetab på halvdelen. Selskabet har fra den 1/6 2014 og frem til den 1/1 2020 udbetalt månedlige erhvervsevnetabsydelse og ydet fuld præmiefritagelse.

Klageren ønsker at få anerkendt, at hun fortsat er berettiget til udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse. Hun har anført, at hun er diagnosticeret med fibromyalgi, kronisk træthedssyndrom, kronisk smertesyndrom, kronisk hovedpine, 3 stivgørende rygoperationer, en nakke operation, en fuld hornhindetransplantation, og generaliseret dystoni, og at hun dagligt har et indtag af stærk smertestillende medicin, herunder morfin. Hun har også anført, at hun er visiteret til fleksjob 2 timer om ugen.

Selskabet har pr. 1/1 2020 standset udbetalingen af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelsen med henvisning til, at klageren ikke længere opfylder betingelserne for at modtage udbetalinger for tab af erhvervsevne eller fritagelse for indbetaling. Selskabet har anført, at det ved selskabets observationer er konstateret, at klageren har et betydeligt aktivitets- og funktionsniveau med flere og længerevarende aktiviteter på én dag, og at klageren funktionsmæssigt fremstår med væsentlig større erhvervsevne end det til selskabet oplyste. Selskabet har videre anført, at det ved observationerne er konstateret, at klageren havde et betydeligt aktivitetsniveau i forbindelse med loppemarkeder, hvor hun indkøbte genstande og havde sin egen loppestand, hvor hun deltog i både opsætningen og nedpakningen af loppestanden, og hvor hun var i stand til at stå op i flere timer ad gangen. Selskabet har også anført, at det af observati-

onsmaterialet fremgår, at klageren uden problemer var i stand til at bære og håndtere tunge indkøb og genstande, og at hun upåfaldende kunne bøje og dreje sin overkrop, ryg og nakke og gå ned i knæ og sidde på hug. Selskabet har i den forbindelse anført, at de af selskabet foretagne observationer er uforenelige med klagerens oplysninger om omfanget af hendes funktions- og aktivitetsniveau, og at den observerede funktionsevne er udtryk for, at klageren er kommet i bedring.

Klageren har i opfølgningsskema af 11/9 2018 oplyst, at hendes tilstand er forværret på grund af nyopstået slidgigt, fibromyalgi, dystoni og nakke- og rygoperation, at hun har hovedpine og syns- og koncentrationsbesvær, og at der skal et nyt liv til, før hun kan begynde at arbejde igen.

Klageren har i funktionsevneskema af 11/5 2018 oplyst, at hun til dels kan gå, sidde, stå, cykle og køre bil, men at hun ikke kan gå på trapper, ligge på knæ, sidde på hug eller bøje sig fremover, bagover eller til siden. Hun har ligeledes oplyst, at hun ikke kan strække arme eller løfte genstande over skuldrene, at hun har problemer med at stå ved vask, støvsuge, vaske gulv, ordne have, tage strømper på og med toiletbesøg, og at hun ikke kan gå på ujævnt terræn. Endvidere har hun oplyst, at hun har konstante gener i form af hovedpine, syns- og koncentrationsbesvær, træthed, og kroniske smerter, og at hendes dagligdag består i at gå til fysioterapeut eller læge og ellers lave lidt med hvilepauser undervejs.

Af oftalmologisk speciallægeerklæring af 15/3 2019 fremgår det, at "En [...] som siden barndommen har haft talrige hornhindebetændelser, hvilket har medført hornhindetransplantation af højre hornhinde og arvævsdannelse på venstre hornhinde. Synet er derfor nedsat på begge øjne... Det synes at være en rimelig god synsprognose. Varige eller midlertidige skånehensyn. [Klageren] skal i et flexjob, hvor der ikke kræves for mange synsressourcer... Arbejdsevnen er nedsat på grund af øjensygdommen. [Klageren] har svært ved at bestride et normalt job på grund af det nedsatte syn. Tilstanden skønnes at være stationær".

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 27/3 2019 fremgår det, at "**Nuværende klager**

Klienten klager over hovedpine, smerter i ryggen, nakken, kæben, højre arm og skulder, hofte og knæ. Ad hovedpine: Hovedpinen er følge af skaden i 2003 og er til stede 24 timer i døgnet, hvor klienten er også lyssky, hovedpinen er lokaliseret over panden, bag om nakken og i kæbeleddene. Disse beskrives som jagende... Ad smerter i nakke, højre skulder og arm: Smerterne i nakken, højre skulder og arm relateres til hovedpinen. Smerterne beskrives som brændende smerter i armen, som er konstante, forværres med belastning f.eks. bæring af indkøbsposer eller under hundeløftning, hvor klienten skal holde hunden i snor. Smerterne har intensitet på VAS -8 i hvile og VAS 10 ved belastning. Morfin har ikke nogen lindrende effekt på smerterne. Derudover har der været krampes i underarmen... Der er ingen klager fra venstre arm. Ad ryggen: Smerterne i ryggen er kommet ifølge klienten efter skaden og er tolket som bækkenløsning. De er lokaliseret i lænden med udstråling til begge ben, hvor der ikke er nedsat kraft og der er føleforstyrrelse i hofte. Fods laterale tæer-3.4.5. Smerterne beskrives som knivagtige, har intensitet på VAS 8 i hvile og VAS 10 ved belastning. Der er dårlig nattesøvn pga. smerterne. Klienten får fysioterapi for smerterne. Ad hænder: Der er føleforstyrrelse i begge hænder om natten, hvorfor hænderne skal rystes for at tilstande lindres. Ad hofte og knæ: Smerterne udgår fra ryggen og stråle ned på forsiden af låret og længer ned til højre knæ. Der er ingen lyske smerter. Der er igangsætningsbesvær og gangdistance er forkortet til ca. 1 km eller 15 min gåtur med hunden af racen [...] som vejer 100 kg. Derudover er der smerter i højre knæ ved trappegang. Der er ingen hævelse eller varme i højre knæ, der følges instabilitet i knæet ved trappegang. Smerterne er konstante og ligner 'influenza smerter' i lederne har stået på i 2-3 år. Klienten kan ikke ligge på knæ. **Konklusion** Skadelidte får en kontusion traume i hovedet og nakken, hvor der senere udvikles kronisk smerter syndrom. Senere kommer der degenerative forandringer i nakken og lænden med diskusprolaps, hvorfor klienten får kirurgisk behandling uden effekt på smerterne. Klienten er behandlet for flere lidelser- torticollis, impingement i skulder uden bedring. Der er klar tidsmæssig sammenhæng med starten af klientens gener, men der er ikke klar årsagssammenhæng mellem ulykken og klientens gener ud fra de forskellige undersøgelser MR-skanninger og røntgen undersøgelser. Det er først i 2014 findes der ved MR-skanning ændringer på degenerativ basis, som kunne relateres til smerterne. Når smerterne er refraktære til forskellige behandlings modaliteter- fysioterapi, medicinsk og kirurgisk be-

handling, kan man konkludere, at alle behandlingsmuligheder er udtømt, dvs. der ikke kan forventes helbredelse. Om der er psykisk komponent eller misbrug i klientens tilstand, kan jeg ikke udtale mig herom. Hvad angår klientens muligheder for tilbagevenden til arbejdsmarkedet på normalt vilkår, skønner jeg dette er ikke muligt på nuværende. Der skal afventes om, hvilke resultat de operative indgreb i ryggen har. Man kan tilkendegive, at skadelidte har en kronisk tilstand med komplekse smerter".

Klageren har i funktionsevneskema af 3/7 2019 oplyst, at hun til dels kan gå, sidde, stå, cykle og køre bil, at hun hvis det er nødvendigt kan gå på trapper, sidde på hug, løfte noget over skuldrene og gå på ujævnt terræn, at hun ikke kan bøje sig fremover, bagover eller til siden, at hendes dagligdag går med at stå, sidde og ligge, og at hun engang imellem bruger krykker.

Selskabet har foretaget observationer af klageren fra den 20/8 2018 til den 21/8 2018, den 24/8 2018, fra den 30/8 2018 til den 2/9 2018, fra den 13/9 2018 til den 16/9 2018, den 23/9 2018, den 14/10 2018, den 26/5 2019, den 1/6 2019 og den 2/6 2019, svarende til i alt 16 observationsdage. I observationsmateriet ses klageren præstere mere end 79 aktive timer fordelt på 16 dage. I hverdagen ses klageren hovedsagelig foretage indkøb i forskellige forretninger, herunder køre til grænsen og indkøbe drikkevarer. Her ses klageren bære mange rammer med sodavand og kasser med vinflasker fra indkøbsvognen over til varevognen og løfte 4-5 tomme flyttekasser over skulderhøjde. I weekenderne ses klageren aktivt repræsentere sin stand på forskellige loppemarkeder i mange timer på hinanden efterfølgende dage. Her ses klageren starte og slutte dagen med at bære genstande mellem standen og varevognen, ligesom hun ses hente yderligere genstande i varevognen i dagens løb. Hun ses blandt andet bære på forskellige genstande, herunder pilefletstole, træstole, træbænke, fyldte sække og større planter. Ligeledes ses hun løfte genstande fra gulvet og over skulderhøjde, bøje sig forover og til siden og gå i hug.

Klageren har modtaget fuld dækning i mere end 9 ½ år. Nævnet finder, at selskabet i en sådan situation skal bevise, at der er indtruffet en sådan bedring af klagerens forhold, som fører til, at hun ikke længere har det hidtidige dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at selskabet har godtgjort, at der er indtruffet en bedring af klagerens helbredsmæssige situation, således at hendes erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Nævnet finder derfor, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har standset udbetalingen af helbedsbetingede ydelser pr. 1/1 2020.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremlagte observationsmateriale dokumenterer, at klageren har et aktivitetsniveau af en sådan karakter og af et sådant omfang, at dette ville kunne konverteres til almindeligt erhvervsarbejde, og som efter nævnets vurdering vil betyde, at klageren vil kunne arbejde mere end halvdelen af den fulde erhvervsevne.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klageren under observationer ses at være i stand til at køre til grænsen og foretage grænsehandel, herunder bære adskillige rammer sodavand og kasser med vinflasker ind i varevogn og løfte 4-5 tomme flyttekasser over skulderhøjde. Klageren ses endvidere at være i stand til at passe sin stand på flere forskellige loppemarkeder, hvor hun observeres at bære tunge genstande frem og tilbage mellem stand og varevogn, at løfte genstande fra gulvhøjde, gå i hug og bøje sig fremover og til siden. Nævnet har i den forbindelse også lagt vægt på, at klageren under de observerede handlinger ikke ses at foretage nogen form for aflastende foranstaltninger, idet hun på én gang bærer flere genstande af vis vægt og størrelse, og idet hun ikke ses at være bevægelsesmæssigt eller smertemæssigt påvirket af sine handlinger.

Selskabets observationer harmonerer efter nævnets opfattelse ikke med klagerens angivelse af, at hun som følge af alvorlige smerter og gener har en ganske inaktiv livsførelse. Der er således betydelige uoverensstemmelser mellem på den ene side klagerens egne oplysninger om, hvad hun ifølge funktionsskemaet kan magte, og på den anden side det fremlagte observationsmate-

Ankenævnet for Forsikring

44.

94645

riale. Nævnet bemærker, at klageren i funktionsskema af 11/5 2018 har oplyst, at hun til dels kan gå, sidde, stå og køre bil, at hun ikke kan gå på trapper, sidde på hug eller bøje sig fremover, bagover eller til siden. Hun har også oplyst, at hun ikke kan strække arme eller løfte genstande over skulderhøjde, og at hun har kroniske smerter. Nævnet bemærker endvidere, at klageren i funktionsskema af 3/7 2019 har oplyst, at hun - når det er nødvendigt - kan gå på trapper, sidde på hug og løfte genstande over skulderhøjde, og at hendes dagligdag går med at stå, sidde og ligge på skift.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen